

ธรรมะ: บุญญพลัง

พุทธอุทยานเกาะกลางน้ำบุญญพลัง จ.กาญจนบุรี

1 9 บ ท ร ร ม

บทที่ 19 ธรรมแห่งความสิ้นสงสัยของผู้เฒ่า

www.boonyapalung.com

บทที่ 19 เรื่อง ธรรมแห่งความสิ้นสงสัยของผู้เฒ่า

มีท่านผู้เฒ่าผู้หนึ่ง ได้มาหาและบอกว่า “ข้านี้ สิ้นสงสัย” โห..หูฟังเลย รีบลุกขึ้นต้อนรับ “ช่วยหน่อย ช่วยไ้กระผมหน่อยท่านผู้เฒ่า สิ้นสงสัยได้อย่างไร ช่วยจัดแจงแถลงไข ชี้แนะให้หน่อย รอคำนี้มานานเต็มทีแล้ว”

ท่านผู้เฒ่ายิ้มเหิงอกเขียวปี บอก ฮี...มะ...ข้าจะเล่าให้ฟัง... จริงไม่จริงไม่เกี่ยวนะ...ฉันจำเขามาเล่าให้ฟัง อยากรู้เหมือนกัน สิ้นสงสัยมันสิ้นได้อย่างไร...?

ผู้เฒ่าแก่ แต่หน้าตาดูยังหนุ่ม แกเล่าว่า เมื่อห้าปีก่อนโน้น...แกได้ขึ้นไปบนภูเขาร่วมกับหลวงพ่อกับหลวงพ่อกับผู้เฒ่า รวมทั้งกลุ่มแม่ชีและฆราวาสโขงหนึ่ง ท่านผู้เฒ่าแก่ปักหลักปฏิบัติตรงหน้ารอยพระบาท...แกได้ตั้งสัจจะ อธิษฐานไว้ว่า

“ข้าพเจ้าขอปฏิบัติอยู่บริเวณนี้ โดยไม่ขอกินหรือหลับนอนและจะสวดมนต์บทธรรมจักรฯ ติดต่อกันอีก 108 จบ” นี้...แกว่าอย่างนั้น

แกบอกว่า คืบวันที่ 3 ของการปฏิบัติ ร่างกายมันแหย่เต็มทน เพราะอยู่บนยอดเขา อากาศมันแห้งแล้ง แดด ร้อนด้วย

เวลาตีสอง หลวงพ่อได้บอกให้ท่านผู้เฒ่าพัก โดยการ “ไสยาสน์” ชะบั้ง เพราะดูว่าเป็นการโหมเกินไปจะตายเอา ที่แรกท่านผู้เฒ่าก็ดูขัดแย้งอยู่ในใจ กล่าวว่าการไสยาสน์จะเป็นการ “ผิดสัจจะ”

แต่ที่สุด ท่านผู้เฒ่าก็ตกลงปลงใจ เมื่อหลวงพ่อกล่าวอ้างคำแห่งองค์พระศาสดา เมื่อปลงใจพักแล้ว ขณะล้มตัวลงตะแคงข้าง ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า “มันเกิดสภาวะบางอย่างขึ้นกับจิตและตัว” สงบนิ่งอยู่ไม่ถึงสองนาทีก่อน ท่านผู้เฒ่าก็ลุกขึ้นมา นั่งตัวตรง บอกกับหลวงพ่อกว่า

“หลวงพ่อกับผม เข้าใจแล้ว เลิกปฏิบัติเถอะครับ แล้วนอนหลับพักผ่อน”

ทุกคนงไปชะหมัด ว่าเกิดอะไรขึ้นกับท่านผู้เฒ่า

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ขณะที่ล้มตัวลง จู่ๆ มันก็เกิดอาการเข้าใจขึ้นมาทันทีเลยว่า กายนี้กับความรู้สึก หรืออะไรก็ตามที่สั่งการทำอะไรต่ออะไร มันคนละส่วนกัน ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตนอันเดียวกันเลย

ขณะนั้นมันว่างจากอาการและอารมณ์ทั้งหมด ที่เคยหิว ที่ว่าง ที่เจ็บในเนื้อในกระดูกขณะปฏิบัติ ความเมื่อยล้า เหน็บชา มันมลายหายไปหมด

อารมณ์ก็ไม่มี ความตื่นเต้นยินดี หรือเกิดความแปลกใจอะไรใดๆ ยิ่งไง มันโล่งแจ้ง โพล่งสว่างจ้าอยู่ภายใน ไม่รู้สึกแปลกใจหรือยินดีในอาการที่จู่ๆ ก็เป็น

มีความรู้ผุดขึ้นมา โดยไม่ต้องมีใครคอยบอก มันเกิดความรู้ของมันเองว่า กายนี้ไม่เคยง่วง ไม่เคยเจ็บ ไม่เคยป่วย ไม่เคยหิว ไม่เคยรู้สึกอะไรใดๆ อะไรกับใครที่ไหนทั้งนั้น

มันไม่เคยอยาก แม้แต่จะรู้สึกนึกคิดมันก็ไม่เคย กายนี้เป็นแค่ชิ้นส่วน จากหลายๆ ชนิดประกอบกันขึ้นมา โดยการสันดาปคือไฟภายใน เกิดการดูดซึมจากธาตุอาหารที่กินเข้าไป แล้วย่อยเป็นขบวนการออกไป

เสริมเป็นรูปเป็นร่างตามรหัสที่มันมี เป็นแค่วัตถุชิ้นหนึ่งที่มีอยู่ เกิดขึ้นมา ตั้งอยู่ ขยายตัวอยู่ รวมตัวได้ไม่นานก็สลายไป ไม่เคยรู้สึกว่าเป็นอะไร และขึ้นอยู่กับใคร เป็นแค่ร่างกายร่างหนึ่ง ที่ไม่รู้ไม่ชี้...

ส่วนที่มันรู้สึกและรู้ซู้ซู้ นี่เป็นอีกอย่างหนึ่ง ที่ไปอาศัยบงการกายนี้อีกที มันเป็นโปรแกรมอย่างหนึ่ง ที่รวบรวมทุกอย่างไว้ในนั้น ทั้งอารมณ์ ความรู้สึก ความทรงจำ ความเข้าใจอะไรใดๆ มันรวมอยู่ในโปรแกรมนี้อย่างหมด

และมันก็ใช้ร่างกายนี้เป็นเครื่องมือ มันเหมือนมี “เรา” อีกคนกำลังมองดูสองสิ่งนี้อยู่ มันดูเฉยๆ อยู่อย่างนั้น แต่ “เรา” ตัวนี้ ไม่มีอารมณ์ร่วมยินดีหรืออะไรใดๆ ในสิ่งที่กำลังดู กำลังรู้อยู่ในขณะนั้นเลย

มันรู้แต่ว่า ความรู้สึกใดๆ ที่กายเคยมี มันไม่เกี่ยวกับกาย ร่างกายไม่ได้เป็นผู้รู้สึก โปรแกรมทั้งหลายอะไรนั้นแหละเป็นผู้รู้สึก และทั้งหมดนี้ มี “ตัวตน” รวมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

และตัวตนก็หลงเข้าใจไปว่ากายนี้เจ็บ กายนี้ป่วย กายนี้ร้อน หนาว ง่วง หิว อะไรต่อมิอะไร เป็นตัวเป็นตนขึ้นมา “ทั้งหมดเป็นการเข้าใจผิด...!” ตัวตนไม่มี มันมีแต่กายกับโปรแกรมรับรู้เท่านั้น...!

ท่านผู้เฒ่าท่านเล่ามาอย่างนี้...แล้วท่านก็เล่าต่อว่า คึนนันมันก็เลยไม่ต้องนอน มันสว่างจ้าอยู่ภายใน โพล่งไปทั้งคืน มันเป็นสุขชนิดที่ไม่ต้องพึ่งอารมณ์ใดๆ อย่างที่เคยเป็น สติ ปัญญา สมาธิอะไรก็ไม่ทำงาน มันนั่งเสพอารมณ์สงบๆ อยู่อย่างนั้น

แม้แต่ขณะที่เล่าอะไรต่อมิอะไรในสภานั้นให้หลวงพ่อฟัง พร้อมบอกให้พักผ่อน หยุดทำได้แล้ว แต่ตัวเองกลับดำเนินต่อ มันเป็นอาการและความรู้ที่เกิดขึ้นกับอีกตัว ที่ไม่ใช่สมองคิด ความรู้สึกหรือร่างกายที่เคยรู้มา

มันเหมือนกับว่ามีบางอย่างในตัวเรานี้ เป็นผู้รู้และผู้เห็นอารมณ์นั้นๆ แต่ไม่รู้สึกหรือเสวยผลในอารมณ์ที่รู้ที่เห็น มันเป็นแค่เพียงผู้รู้เฉยๆ

เหมือนกายเรานี้แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย กายส่วนหนึ่ง โปรแกรมต่างๆ ส่วนหนึ่ง และผู้รู้ผู้รู้อีกส่วนหนึ่ง มันเป็นอย่างนั้น

ตอนเข้ามันก็ยังเป็นอยู่อย่างนั้น ไม่หิว ไม่โหย ไม่ง่วง ไม่เจ็บ ไม่เหน็บ ไม่อะไรทั้งนั้น เป็นแต่เพียงมีความรู้สึกอีกหิมิลิงโลดขึ้นมาเป็นมานะ คล้ายๆ กับว่า เรานี้บรรลอะไรซักอย่างจากการปฏิบัตินั้น ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า

ท่านเล่าว่า ขณะที่เดินลงไปจากภูเขา มันมีความรู้สึกเหมือนกับจะเหินลอยลงไปอย่างนั้น ความรู้สึกก็อย่างหนึ่ง กายก็อย่างหนึ่ง มันมีอาการแบบเรานั่งอยู่บนรถหรือว่าตลอะไรซักอย่าง

ที่มันกำลังเหินหรือไหลลงไปตามทางเบื้องล่าง มันแปลกๆ จนบอกไม่ถูก และไม่มีใครในที่นั่งทั้งหมดสามารถอธิบายภาวะเช่นนี้ได้ถูก

ท่านผู้เฒ่าได้เล่าอาการต่างๆ ให้กับกลุ่มแม่ชีที่พักปฏิบัติอยู่ในสำนักตึนภูเขา ทุกคนตื่นตื่นและยินดี และลงความเห็นลับๆ ว่า ท่านผู้เฒ่าน่าจะโดนผีเข้า หรือไม่ก็ปฏิบัติอดข้าว อดนอน จนเพี้ยน

ผู้เฒ่าบอกว่า ใครพูดใครนึกอะไร ไอ้ตัวข้างในมันก็ได้ยินหมดนั่นแหละ เพียงแต่ไอ้ตัวข้างในมันไม่ได้รู้สึกรู้สาไปกับคำพูดสมมุติเหล่านั้น

คำพูดเหล่านั้นมันรู้ด้วยว่า มันเกิดจากอาการอย่างหนึ่งของสิ่งที่ไม่ทำอะไรเลย แต่เป็นโปรแกรมรืดเสียงและท่าทางประกอบเสียง โหยงๆ เหยงๆ เหมือนตัวหนังตะลุงที่เขาพากย์และบังคับกระดกขึ้นกระดกลง

มันเป็นพวกตัวไร้สาระ ทั้งท่าทางและคำพูด แม้แต่จะรู้สึกนึกคิด มันไร้สาระ มันไม่มีผลอะไรใดๆ กับผู้รับรู้ ที่เฝ้าดูอยู่และรับรู้สิ่งเหล่านี้เลย

ตอนนั้นถ้ามีใครชักปืนออกมาชู่ ก็คงไม่มีอารมณ์กลัว จะเป็นเสื่อเป็นข้าง สารพัดโรคร้าย คนโหดคนชั่ว ไม่มีสมมุติอะไรใดๆ ให้ใจดวงนี้ต้องสะดุ้ง มันเพลินไปอีกร้อยๆ ตกตอนเย็นก็ขึ้นไปบนภูเขาอีก

ธรรมดาถ้าจะถึงยอดภูเขาก็ต้องใช้การหยุดพักอย่างน้อย 5 ครั้ง แต่ครั้งนั้นมันมีผู้ดูร่างกายมันเดินขึ้นไปเหมือนเรานั่งเฝ้ายนแล้วมองดูทาง มันไปเจอความจริงอีกอย่างหนึ่งที่ว่า

ร่างกายเรานี้ มันทำงานหนักยิ่งกว่าควาย ถ้าเป็นสัตว์ ก็เป็นสัตว์ที่โง่เหลือหลาย มันทำงานไปโดยคำสั่งของอะไรบางอย่างที่ไม่มีตัวตน และมันก็ทำอย่างไมยอมหยุด ไมยอมพัก

ท่านผู้เฒ่าเล่าต่อว่า ... ผู้ดูที่รู้ที่อยู่ในนี้ มันจึงดูกาย มันไม่ใช่ตัวผู้เฒ่าดูหรอก มันเป็นอีกตัวหนึ่ง ตัวผู้เฒ่า นั้นไม่มี ไม่รู้โดนผลักใส่ไปอยู่ตรงไหน แต่ผู้เฒ่าก็รู้ตามอาการที่ผู้ดูเฝ้ารู้อยู่ ท่านผู้เฒ่าจึงได้เห็นการทำงานของกาย ผู้เฒ่าเล่าพร้อมทำหน้าทำตาว่า

ร่างกายนี้มันเหมือนเครื่องจักรที่เคลื่อนไหวแบบใช้ไฮดรอลิก เมื่อเฝ้าจึงดู มันจะเห็นการขับเคลื่อนเป็นจังหวะน่าแปลกใจ ยิ่งเดินนานและขึ้นสูงขึ้น

ร่างกายต้องการลมมาก มันก็เลยสูดหรือดูดอากาศภายนอกแรงๆ เสียงดังพืดพาด เพื่อเอาอากาศเหล่านี้ไปเร่งความร้อนภายในให้มันร้อนขึ้น

ความร้อนนี้จะไปเผาผลาญอาหารที่ย่อยและโดนซึมซับมาแล้ว เป็นพลังงานขับเคลื่อนส่วนหนึ่งให้ต้นน้ำที่เรียกว่า เลือด เกิดการยกการก้าวเหมือนหุ่นยนต์ไฮดรอลิกให้ขับเคลื่อนเดินก้าวไปข้างหน้า

ธรรมดาเราคิดว่าลมเข้าไปดับความร้อน แต่ภายในกาย ลมเข้าไปเพิ่มความร้อน ยิ่งขับเคลื่อนมาก ความร้อนก็ยิ่งมาก เลือดลมก็สูบฉีดเร็วมาก หัวใจนี้เต้นรัว เปิดปิดตามแรงขับเคลื่อนที่กระจายกันออกไปตามสัดส่วนของร่างกาย

ความร้อนนี้ขับไขมันให้ละลายออกมาเป็นไอ ไอนี้เกิดจากการเสียดสีของแรงขับเคลื่อนจนเกิดความร้อน ความร้อนนี้ระอุอยู่ในภายใน มันกลายเป็นไอรอบายไปตามผิวหนัง

มันซึมระเหยออกไปตามรูขุมขน พอเจออากาศด้านนอกผิวหนังที่เย็นกว่า ก็เลยกลั่นตัวกลายเป็นหยดน้ำ ที่เขาเรียกกันว่า “เหงื่อ”

เหงื่อก็คือไอความร้อนที่ระเหยกันออกมา เหงื่อไม่มีต่อมอย่างพวกหมอเขาไม้กันหรอก ต่อมเหงื่อไม่มี มีแต่รูหรือช่องผ่านตามรูขุมขน และเหงื่อไม่ใช่ น้ำ แต่มันเป็นไอ ความร้อนที่เป็นไขมัน ที่เห็นเป็นน้ำก็เพราะโดนความเย็นภายนอก...

เหนียวเหนี้ทวมตัว ซิลมเสื่อผ้าเปียกหมด ไอ้เหนียวแสนเหนียวนั้น มันเป็นแค่อาการอย่างหนึ่งของโปรแกรม มันไม่มีเราเข้าไปเหนียวนั้นด้วยเลย

มันแปลกดีว้ย...ผู้เฒ่าท่านว่าอย่างนั้น...อีคราวนี้ อากาศมันเข้าทางจมูก มันใช้ไม่พอ มันต้องใช้ปากและจมูก ร่วมกันคลายอากาศ เพื่อระบายความร้อนภายในด้วย มันเดินไป กายก็โสกฮากไป เหงื่อก็ท่วมไป

ไอ้ตัวรู้อาการเหล่านี้มันก็ดูไป ท่านผู้เฒ่าเข้าใจแล้วว่า เพราะเกิดอาการทางกายเหล่านี้แหละ มันถึงได้สร้าง โปรแกรมขึ้นมารักษา เพื่อรับรู้เป็นสัญลักษณ์ป้อนเข้าไปให้อะไรซักอย่างรับรู้

เพื่อเกิดการระงับ ป้องกันการโอเวอร์ฮีตจากความร้อนและการเสียดสีที่เกิดการสันดาปภายในแห่งร่างกายนี้ ก่อนที่จะเป็นอันตรายจนเกินไป แต่ผู้ดูและรับรู้อาการตามโปรแกรมมันไม่สนแะะ มันเฝ้าดูและชี้ร่างกายนี้ เพื่อขึ้นไปบนภูเขาเฉยๆ

โห...หัวใจมันเต้นสั่นรัว โปรแกรมรับรู้ก็ทำงานตามปกติตามหน้าที่ของมัน มันก็ส่งข้อมูลมาให้ แต่โปรแกรม มันไม่ได้เป็นตัวทุกข์หรือรับรู้ความร้อนอะไรนั้นด้วยหรอก

มันเป็นแค่ตัวทำหน้าที่บอกเหตุตามอาการที่มันตั้งความหมายไว้ มันมีขบวนการของมัน ผู้เฒ่าเล่าว่า ตอนนั้น มันบอกอาการของโปรแกรมเหล่านี้ไม่ถูก รู้แต่ว่า โปรแกรมเหล่านี้มันเป็นพุทธะ

เครื่องช่วยแสดงผลอะไรต่างๆ ตามที่กระทบเกิดขึ้นทางร่างกาย มาโซว์ผลให้กับอะไรบางอย่างให้รับรู้ และ อะไรบางอย่างนั้นก็จะสั่งการระงับ บรรเทา โดยการหยุดพัก หรืออะไรก็ได้ เพื่อปกป้องอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับขบวนการทำงานแห่งร่างกาย

ตอนนี้ภายในมันกำลังโอเวอร์ฮีต ถ้ายังไม่หยุดเคลื่อน กายนี้จะน็อคและหยุดเคลื่อนด้วยอาการช็อคที่มาจาก หัวใจวาย หัวใจวายก็คงเหมือนชาร์ปละลายมั่ง ทำให้เครื่องยนต์ดับ ไปต่อไม่ได้

แต่ถ้าเป็นกับร่างกาย ก็ซีมีองเท่ง ดับหมดทั้งโปรแกรมและผู้เฝ้าดู แต่ว่า โห...ผู้เฝ้าดูแม่งโคตรใจร้าย มันอยากจะดูซิว่าตายยังไง เครื่องมันน็อคเอาที่ยังไง มันไม่ยอมสั่งให้หยุด มันไม่ได้กลัวตายตามสัญลักษณ์แห่ง โปรแกรมที่ตั้งบอกไว้ซะหน่อย

และไอ้ “ตัวตน” ผู้เป็นใหญ่ที่รับรู้การทำงานแห่งกายนี้ ก็ไม่รู้ว่ามันไปอยู่ที่ตรงไหน ผู้เฝ้าดู ผู้รู้อาการ มันถือว่าทั้งหมดนี้ไม่ใช่เรื่องอะไรของมัน มันเฝ้าดูและรับรู้อย่างเดียว มันไม่ได้ไปร้อนไปเหนียวด้วย กายมันก็ต้องทำงานต่อ และทำงานอย่างสม่ำเสมอในการก้าว่าง จนกระทั่งถึงยอดภูเขา

ท่านผู้เฒ่าบอกว่า เหงื่อมันออกมาอย่างมหาดศาลและไม่เห็นจะหัวใจวายตาย ไอ้เหนื่อยแสนเหนื่อยมันก็รู้อาการ แต่มันเหมือนกับว่าเข้าไปไม่ถึงใจ ไม่ถึงตัวตนแห่งใจ

เหนื่อย ร้อน กระจาย หิว เป็นโปรแกรมของอาการอย่างหนึ่งที่โดนสมมุติขึ้นมา เพื่อใช้การปกป้องรักษา ร่างกายอันนี้ไม่ให้เป็นภัยและแตกสลาย

อาการทุกอย่างไม่เกี่ยวกับกาย กายเป็นแค่เครื่องมือที่เป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง มีกระดูกเลือดเนื้อทำงานไปตาม คำสั่ง และที่สำคัญ มันไม่รู้ไม่ชี้

มันเป็นยอดสัตว์จริงๆ ทุกอาการที่ร่างกายเคยมี เคยสัมผัส เคยเป็น ตามที่เราเข้าใจ เป็นอาการอีกอย่างหนึ่ง ที่ไม่มีตัวตน และอาการต่างๆ เหล่านี้ ไม่เป็นพิษเป็นภัยอะไรใดๆ กับใคร มันเป็นเพียงแค่โปรแกรม

เหมือนน้ำมันหมด ก็จะมีไฟสีแดงเกิดขึ้น ไฟสีแดงที่แสดงเป็นโปรแกรมขึ้นมา แสดงว่าน้ำมันจะหมด ก็ไม่ได้ เป็นผู้หิวน้ำมัน ถึงน้ำมันก็ไม่ได้เป็นผู้หิวน้ำมัน คนขับก็ไม่ได้เป็นผู้หิวน้ำมัน ต่างคนต่างแค่ทำหน้าที่เท่านั้น

แต่มันเกิดมี “ตัวตน” บางตัวเข้าไปเสือกในระหว่างหน้าที่กลไกของขบวนการเหล่านี้ขึ้นมานั่นเอง แต่ท่านผู้ เฒ่าเล่าว่า ตอนนั้นท่านก็ไม่รู้จักตัวตนคนชอบเสือกอันนั้น

ท่านผู้เฒ่าเข้าใจอยู่อย่างนี้ร่วมกับผู้เฝ้าดู ผู้รู้ อาการต่างๆ ที่มันมีและมันเป็น ผู้เฒ่าบอกว่า ท่านได้เข้าไปนั่งดู เห็นและรู้การทำงานของหัวใจ

โห...มันสั่น มันบิด มันรื้อการเข้าออกของน้ำหรือเลือด จนเสียงมันสะเทือนก้องไปทั้งตัว ท่านนั่งดูจนมัน ค่อยๆ สงบลง แล้วพุ่งเข้าไปดูไอระเหยของความร้อน

การระเหยของไอความร้อนมันยังกรุ่นอยู่ มันพุ่งขึ้นไปยังหนึ่งศรัษะ พอเวลาโดนลมเย็นด้านนอก มันดันสูงพุ่ง ขึ้นกลายเป็นหยดน้ำ เสียงดันมันดังบู๊ๆ ๆ เลยทีเดียว หัวใจชุ่ม เย็นวาบเวลาโดนลมปกติ.. เย็น.. นี้ โปรแกรม มันจะสนองให้เป็นความสบาย

แต่ตัวผู้เฝ้ามอง มันเห็นเป็นเรื่องเฉยๆ มันเป็นแค่อาการอย่างหนึ่งของโปรแกรมอีกนั่นแหละ มันไม่ได้มี อิทธิพลมีอำนาจอะไรเหนือหัวใจใครๆ เลย

นอกจากหัวใจที่เต็มไปด้วยกิเลสของใจที่พ่ายแพ้ ให้ยึดเกาะยึดเหนี่ยวเป็นอุปาทานว่า สิ่งนั้นดี สิ่งนี้ดี นั้น ชอบ นี่ไม่ชอบ พวกนี้มันเป็นอาการแห่งการปรุงแต่งตามสังขารของโปรแกรมที่โดนกระทบ

แต่ผู้เฝ้าดู เฝ้ารู้อาการนี้ ไม่กระโดดเข้าไปร่วมยินดีในอาการแห่งโปรแกรมเหล่านี้ใดๆ เลย มันเฉยและเฝ้าดู เฝ้าเสพออาการอย่างเดียว ไม่ไหลไปตามกระแส และปรุงแต่งต่อเติมพอกพูนตามสันดานวิสัย ที่เคยมีมาแต่ใน ใจแห่งสัญญาความจดจำในอารมณ์ที่ได้กระทบ

ท่านผู้เฒ่าขอน้ำมาดื่มอีกๆ ครึ่งขวด แล้วเล่าต่อว่า คืบวันที่เผชิญ เหมือนเปิดเข้าไปสู่อีกโลกหนึ่งนั่น เป็นคืบวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2550 เวลาตีสอง จะบอกว่าเป็นของวันพฤหัสบดีแล้วก็ได้

มันเป็นสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นอย่างเหลือเชื่อและประหลาดใจอย่างที่สุดเมื่อมานั่งทบทวนคิดดู แต่เวลานั้นมันกลับเฉยๆ ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า อาการที่มีอีกตัวเฝ้าดูอารมณ์พวกนี้ และอยู่เสวยอารมณ์พวกนี้ เป็นอยู่ราวๆ 3 วัน แล้วมันก็ค่อยๆ ห่าง

กลับกลายมาเป็นตัวตนที่เจ็บ ที่เหนื่อย ที่หิว ที่ว่าง เหมือนเดิม มีแต่ความทรงจำและความรู้ที่เกิดขึ้นอย่างหนึ่งโดยไม่ลืมเลือนก็คือ

คืบวันที่ 25 เวลาตีสอง ปี 50 รู้แล้วว่า “กายกับจิตมันคนละตัวกัน มันเป็นแค่โปรแกรมจิต และไม่ใช้ตัว ไม่ใช่ตนใดๆ อีกด้วย” มันรู้ของมันอยู่อย่างนั้น

คราวนี้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พอเวลามีอะไรมากระทบจิต มันก็ระลึกอยู่เสมอว่า “เอ๊ย...มันเป็นแค่โปรแกรม มันไม่ใช่ของจริง ของจริงมันไม่มี”

แต่ว่าแม้รู้อยู่อย่างนี้ มันก็ยังเป็นให้มันไหลไปกับความรู้สึกกระทบเหล่านั้นอยู่เสมอ นั่นแหละ มันมีตัวตนเข้าไปสู่โปรแกรมแห่งความรับรู้มันซะแล้ว

ระยะเวลาที่ผ่านมาหลายปี ท่านเล่าว่า ท่านก็อยู่โดยการพยายามแสวงหาครูบาอาจารย์ที่จะคอยตอบคำถามเหล่านี้ ว่าเหตุการณ์ในวันนั้น มันคืออะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร

และท่านก็รู้โดยตัวท่าน ยืนยันเต็มหัวใจว่า นั่นคือการบรรลุธรรม แต่เป็นการบรรลุธรรมขั้นไหน และจะทำต่ออย่างไร เพราะถ้าหากบรรลุธรรมแล้ว ทำไมจึงยังมีอาการต่างๆ แห่งตัวตนขึ้นมาอีกเหมือนเดิม ไม่เห็นจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรกับอาการที่มากระทบ

แต่มีเพียงสิ่งเดียวที่หยุดและระงับการกระทบนั้นๆ ได้ ก็คือ สติระลึกไว้ว่า อะไรทั้งหลายแหล่ที่มากระทบที่มากเกิด ที่มาบังเกิดเป็นตัวตน เป็นเจ้าเข้าเจ้าของหัวใจดวงนี้ ทั้งหมดนั้นนั่นก็คือ เป็นแค่โปรแกรม

มันจึงพอจะทุเลาเบาบางจางคลายลงมา แต่บางอย่างที่กระทบถึงทิวี่ มันก็อยู่เผาผลาญหัวใจหลายวันยาวนานหน่อย จะไปหาครูบาอาจารย์ไหนๆ ก็ตอบคำถามของท่านผู้เฒ่าไม่ได้

ที่ตอบได้ ท่านผู้เฒ่าก็บอกว่า เกิดจากการสุมเตาและคาคะเนเอา ตอบแบบคนไม่เคยชิมรส แล้วบอกว่าเป็นหยิ่งจิ้ง เป็นหยิ่งจิ้ง หรือโลกนี้ไม่มีอีกแล้ว

ครูบาอาจารย์ผู้รู้ชี้แนะตรงนี้ ให้หายสงสัย ให้หมดจดแห่งความสงสัย ในหลายๆ อย่างที่เกิดที่มีที่เป็น ขอเพียงแค่นี้ให้เกิดอาการทุเลาเบาบางจางคลายออกไปจากหัวใจได้ จะขอกราบขอบน้อมเหนือเศียรเกล้าทันที...

ในที่สุด ท่านผู้เฒ่าท่านก็เล่าว่า มันมาถึงที่สุดแห่งความสงสัยจนได้ ที่สุดแห่งความสงสัยมันเกิดขึ้นจนได้ เมื่อคืนวันอังคารที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2555 ขึ้น 5 ค่ำ เดือน 5 เวลาหนึ่งทุ่ม จากวันนั้นมาถึงวันนี้ 5 ปีที่ต้องปฏิบัติบำเพ็ญเพียร เพราะไร้ครูบาอาจารย์ชี้แนะโดยตรง

ท่านเล่าว่า ในที่สุดก็ถึงสิ้นแห่งความสิ้นสงสัย หมดจดและยืนยันได้ด้วยตัวเอง คำว่า “อิตตาหิ อัตโนนาโถ” เกิดขึ้นในหัวใจ... โห... น่าตื่นเต้นจังเลย

ท่านผู้เฒ่าเล่ามาถึงตรงนี้ ท่านบอกว่า พรุ่งนี้ท่านจะกลับมานั่งเล่าให้ฟังอีก ว่ามันสิ้นความสงสัยได้อย่างไร ท่านถามว่า เอาไหม

พวกเราหลายคนตอบว่า เอาๆ ๑ ๑

ท่านผู้เฒ่าหายไปหลายวัน ถึงได้กลับมาเล่าต่อ พวกเราได้หาหมากให้กับท่านผู้เฒ่าไว้เคี้ยว จะได้ผ่อนคลายเล่าไปเคี้ยวไปตามประสาผู้เฒ่าใหญ่ ท่านเล่าต่อว่า

วันนั้นท่านเดินจงกรม หวนกลับไปพิจารณาธรรมอยู่บทหนึ่ง บทนั้นก็คือ “ธรรมแห่งปฏิจจสมุปบาท” พวกเราร้องอึ้ง...อึ้ง...ไม่เอาๆ ภาษานี้พูดยาก ฟังไม่รู้เรื่อง

ท่านผู้เฒ่าคายขานหมากออกมาดั่งเล่น ท่านม้วนๆ ๑ แล้วเอาลิ้นห่อเข้าไปเคี้ยวต่อ “ปฏิจจสมุปบาท เป็นธรรมแห่งองค์พระศาสดาทรงชี้ทางเหตุฝ่ายเกิดและฝ่ายดับเลยเชียวนะ” ท่านผู้เฒ่าว่าอย่างนั้น

สมณะใดไม่เข้าใจหรือรู้ เรื่องปฏิจจสมุปบาท สมณะนั้นไม่ได้ชื่อว่าเป็นสมณะหรอก ใฝ่ฝ่ายเกิดก็ใฝ่พวกเรา เรียนรู้อยู่นี้แหละ เขาตั้งเป็นสมมุติชื่อว่า “ปฏิจจสมุปบาท” หรือเข้าใจง่ายๆ ภาษาราชการก็ได้ว่า “เหตุที่เกิด”

ที่มันเกิดมีอะไรเป็นแดนเกิดแดนกำเนิดมัน นี่พวกเรานั้นเรียนรู้แต่ฝ่ายเกิดเหตุ เป็น “สมุทัย” “ว้า...เอาอีกแล้ว ภาษายากอีกแล้ว ไม่เอาๆ” แม่งโวย...เออๆ ไ้อ้พวกนี้ว่ะ

ข้าจะเดาภาษานอกซะหน่อย มันไม่เอาซะอีก ไ้อ้แดนเกิดนะมันเป็นเหตุ พอเกิดแล้วมันก็เป็นผล ไ้อ้ผลนี่ก็คือทุกข์ เพราะมันเป็นฝ่ายเกิด มันจึงคล้องเป็นลูกโซ่ คือ เหตุ-ผลๆ ๑ ๑

เพราะฉะนั้น ทุกเหตุก็คือผล และทุกผลก็คือเหตุ แต่มันเป็นเหตุและผลในขณะหนึ่งๆ ผลนั้นกลายเป็นเหตุให้เกิดผลต่อ เราจึงคิดว่าเอาความทุกข์มาใส่ตัวเราอยู่ทุกขณะจิตโดยไม่รู้ตัว มันเป็นวงจรที่เรามองไม่เห็นทุกข์ เพราะเป็นวงจรมองเห็นแต่ฝ่ายเกิด นี่เป็นฟากฝั่งฝ่ายเกิดของปุถุชน...!

ส่วนฝ่ายดับนั้น เป็นธรรมของพระอริยเจ้า ท่านพิจารณาจากผลเข้าไปหาเหตุ และที่สุด เมื่อเข้าไปถึงต้นเหตุ มันก็จะสามารถดับผลทุกผลที่ต่างเกิดทยอยตามมา แต่ไม่ใช่ไปเอาเหตุในตำรามาพิจารณาดับ

“อวิชชา” เป็นต้นเหตุแห่งการเกิดผลทั้งปวง ใครๆ ได้อ่านดูมันก็รู้กันทั้งนั้น อ่านดูแล้วมันรู้ทั้งฝ่ายเกิดและรู้ทั้งฝ่ายดับ มันดับด้วยเหตุและผลของความรู้ แต่ตัวตนจริงๆ ไม่ได้ดับตามไปด้วย

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ท่านเองก็มาพิจารณาไต่คว้าอวิชชา นี่แหละ อวิชชานี้เป็นภาษาสมมุติที่มีมาตามตำรา ท่านบอกว่าท่านรู้มาตั้งนานแล้ว แต่รู้เท่าไรก็ยังไม่สิ้นสงสัย ท่านเล่าว่า มันมีเหตุกลับมาให้ท่านพิจารณา คือ “การกระทบแห่งอารมณ์”

ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเล่าว่า แม้จะรู้อยู่เต็มหัวใจว่า อะไรและสิ่งใดๆ ที่ตัวตนรู้สึก มันเป็นเพียงแค่โปรแกรมจิต และท่านก็เข้าใจ ไม่ค่อยจะเดือดร้อนในสิ่งที่มีและที่เป็น

มันทำให้ท่านมีความแตกฉานแห่งธรรม จนบางครั้ง มันสงบจนท่านผู้เฒ่าคิดว่า การบรรลุดุธรรมในคราวนั้น มันเป็นการบรรลุดุธรรมขั้นสูงสุดรีเปล่า เพราะทุกอย่างที่มากระทบใจท่านผู้เฒ่าปล่อยวางได้โดยไม่เดือดร้อนใจอะไรเลย

แต่ว่า...บางเวลา ทำไมใจจึงเอาบางเรื่องมาเป็นข้าศึกแห่งความสงบที่มันเป็นอยู่ และรู้เห็นอีกว่า สิ่งเหล่านี้มันเป็นตัวมานะและทิวะแห่งตัวตนที่มันยังคุกรุ่นแว๊บบๆ อยู่ภายใน...!

บางเรื่องกระทบแล้วยังแปลบเข้าไปฝังอยู่ในใจ ฝังใจไม่พอ มันยังลุกขึ้นมาแยบๆ จนรำคาญใจ ไม่รู้จะทำยังไงกับมัน ทั้งๆ ที่รู้อยู่เต็มอกว่า สิ่งเหล่านี้คือ โปรแกรมจิต

และระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ท่านได้เรียนรู้ว่าอะไรคือโปรแกรมจิต และในโปรแกรมจิตมันมีตัวอะไรบ้าง ท่านรู้จักและรู้หมดทุกตัว

ถึงกระนั้นท่านก็ยังมีเรื่องวุ่นวายคอยแยบๆ ให้พลอยรำคาญใจในความสงบ ให้เกิดความไม่สงบขึ้นจนได้ “มันเหมือนยุงรำคาญ” ท่านว่านั่น...! สัตว์ร้ายๆ สัตว์ใหญ่ๆ สัตว์ใดๆ ท่านผู้เฒ่าบอกว่า ท่านปราบมันลงได้หมด

แต่ยูงรำคาญนี้ ท่านปราบมันลงไม่ได้ มันเล็กและละเอียดเกินกว่าอาวุธที่มีจะเข้าไปประหัตประหารมัน พวกสัตว์ใหญ่ๆ แม้จะร้ายยังไง มันก็เหมือนอารมณ์หยาบๆ ท่านมีอาวุธชนิดเปรี๊ยะๆ ๆ ๆ เข้าไม่กี่ที อารมณ์ร้ายเหล่านี้ก็สงบ

มันแน่ใจถึงขนาดที่ว่า ทั้งป่าอารมณ์ผืนใหญ่ขนาดเท่าโลกใบนี้ ท่านพาดฟันเกลี้ยง ไม่มีเหลือ ไม่มีสัตว์ใดๆ ทั้งใหญ่และเล็ก เกิดขึ้นมาทำลายทำร้ายใจของผู้อาศัยอยู่ภายในป่าอารมณ์ได้ ท่านพาดฟันเรียบ

ไอ้ที่พอเหลืออยู่ ก็เป็นแค่สัตว์เชื่องระดับป่า ไม่มีพิษมีภัยอะไรใดๆ ให้กับเจ้าของ ที่ร้ายๆ ก็เหลืออยู่แต่ไอ้ยูงรำคาญนี่แหละ

เมื่อก่อนไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็น ไม่เคยใส่ใจมัน และคิดว่าไม่มี ขอเพียงแค่ล้มสัตว์ร้ายตัวใหญ่ๆ ในป่าแห่งอารมณ์นี้ได้ ป่าอารมณ์ก็น่าจะสงบพอแล้ว

ที่ไหนได้ ยูงรำคาญเป็นตัวร้ายยิ่งกว่าสัตว์ร้ายเหล่านั้น ที่พอกระทบเข้า อาวุธก็ซัดตุมหงายเจ็บกระเด็นออกไปไม่เป็นท่า มันเกลี้ยงป่า ชนิดที่ว่าป่าน่าจะสงบแล้ว...

ที่สุดถึงได้เข้าใจว่า สัตว์ร้ายที่ต่อสู้และสยบได้แล้วนั้น เป็นแค่ศึกเล็กๆ มันมีความหยาบเป็นเป้าให้กำจัดได้ง่ายๆ สำหรับผู้ที่มีอาวุธ แต่ศึกใหญ่และใหญ่ยิ่ง กลับเป็นกองทัพแห่งยูงรำคาญ อาวุธร้ายยิ่งใหญ่ใดๆ ก็ใช้กับมันไม่ได้

อาวุธที่มองเห็น ใช้กับมันไม่ได้ มันต้องใช้อาวุธที่มองไม่เห็น และเราก็ต้องต่อสู้กับอาวุธที่มองไม่เห็นด้วยเช่นกัน ไอ้ยูงรำคาญจอมมารที่แสนจะน่ารำคาญนี่แหละ คือ “อวิชชา”

ท่านเล่าขยายเรื่องให้อีกว่า .....

ท่านผู้เฒ่าเข้าใจและรู้อยู่แล้วว่า กายนี้ไม่ได้เป็นของใคร มันไม่รู้ไม่ชี้อะไร ท่านวางเรื่องกายไปนานแล้ว แต่โปรแกรมนี้สิ แม้จะรู้อย่างนี้คือโปรแกรมแห่งจิต มันเป็นอีกอย่างหนึ่งที่เข้าไปทำหน้าที่เป็นนอมินี (nominee) ที่ตามรู้ตามเห็นยาก

แต่ท่านผู้เฒ่าก็เห็นแล้ว เพียงแต่ยังไม่รู้จักมัน ดูว่ามันเป็นก้อนๆ รวมๆ กันอยู่ อาศัยกายเป็นเครื่องแสดงโปรแกรมให้อีกสิ่งหนึ่งได้รับรู้และท่านผู้เฒ่าบอกว่า ไอ้ยูงรำคาญซ่อนตัวอยู่ในโปรแกรมตัวนี้

โปรแกรมนี้เมื่อแยกออกด้วยภาษาแห่งการสมมุติ มันมีอยู่ 4 ตัว ในโปรแกรมนั้น มันมีตัวทำหน้าที่ทางด้าน อารมณ์ตัวหนึ่ง ทำหน้าที่ด้านสัญญาจดจำตัวหนึ่ง ทำหน้าที่ปรุงแต่งเป็นเจตนาตัวหนึ่ง และอีกตัวทำหน้าที่ ยืนยันกับสิ่งที่ปรากฏ

เมื่อจบขบวนการแห่งการกระทบ ภาษาวัดเขาเรียกว่า เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ อะไรนี้แหละ ไอ้ 4 ตัวนี้มันรวมๆ กันเป็นโปรแกรมเดียว คนไม่รู้แยกไม่ออก

แถมยังเอารูปแห่งกายรวมกันเข้าเป็นโปรแกรมแห่งตัวตนเข้าไปด้วย เลย์รู้หลักหนักยากเข้าไปอีก ถอดถอน พิษร้ายแห่งทุกขไม่ได้

สัตว์ร้ายมีอยู่ชุกชุมเต็มป่า มันคอยแต่เวียนมาทำร้ายทำลายเจ้าของให้ระทมทุกข์อยู่รำไป ไอ้ 4 ตัวนี้มัน ละเอียดและร้ายกาจ สำหรับผู้ที่ไม่รู้จักมัน ตัวตนเกิดที่ใด ไอ้ 4 ตัวนี้เข้าไปเติมเชื้อบงการให้เสร็จ มันเป็นขุน คีกรที่ทำหน้าที่ให้กับเจ้าของที่ครองความมีตัวตนได้อย่างดีเยี่ยม

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ถ้าเรายังแยกกายและแยกโปรแกรมแห่ง 4 ตัวนี้ไม่ออก อย่านไปหวังเลยว่า จะมีสักชาติที่จะ ก้าวขึ้นไปสู่ความหลุดพ้น

ความหลุดพ้นได้ เกิดจากการพิจารณาแยกแยะและเห็นชัดรู้จักเป็นเรื่องๆ ท่านผู้เฒ่ารู้จักและแยกแยะอาการ ต่างๆ เหล่านี้ว่า นี่กาย นี่เวทนา นี่สัญญา นี่ปรุงแต่ง นี่คือความรู้สึก

และไอ้ 4 ตัวนี้ มันก็ไม่ใช่ตัวเดียวกัน มันคนละตัวกัน แต่ทำงานร่วมกันคนละหน้าที่ รู้ถึงขนาดนี้ น่าจะวางใจ ได้แล้ว แต่ก็ยังแพ้ “ไอ้ยุ่งรำคาญ” มันคอยตอดคอยต้อยอยู่เรื่อย เมื่อไหร่ที่เกิดอาการพลั้งเผลอ

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า วันนั้นท่านเอาเรื่องยุ่งรำคาญขึ้นมาพิจารณา ท่านเดินจงกรมไป พิจารณาไป ท่านพิจารณา ว่าอารมณ์พวกนี้ที่คอยแหย่ๆ สะกิดใจอยู่เรื่อย เกิดจากอะไร การพิจารณาตามหลักแห่งปฏิจจสมุปบาทก็เกิด

ท่านทราบว่ สิ่งเหล่านี้มันเป็นสัญญาความทรงจำ ที่ตัวตนไม่ยอมถอดถอน ที่ไม่ถอดถอนเพราะเกิดจาก ความไม่รู้ตรงตามความเป็นจริง

ท่านเล่าต่อว่า ไอ้ความคิดจุกจิกอะไรนี้ มันเป็นอารมณ์เดิมๆ ที่มันได้ยินได้ฟังมา และกระทบกับหูกับตามา และท่านก็เล่าว่า ท่านวาง ไม่สนใจอะไรใดๆ ในสิ่งที่กระทบตามความเป็นจริง

ที่รู้เท่าทันกันกับอารมณ์ มาตั้งแต่เริ่มสัมผัสกับตาหูของกายแล้ว ที่จริงนั้นเป็นแค่ความคิดหรือ ท่านบอกว่า ความคิดของท่านมันหลอกเอา มันหลอกกว่ารู้แล้ว เข้าใจแล้ว ทุกอย่างเป็นแค่มายา

กายไม่ใช่ตัวเรา โปรแกรมแห่งกาย หรือนามขันธ์เหล่านี้ ก็ไม่ใช่ตัวเรา มันรู้และมันวางทุกเรื่องที่กระทบอย่างนี้ และพิจารณาตามอาการแห่งความรู้ี้มา 5 ปีแล้ว

คืนนั้นท่านถึงรู้ว่า ท่านมันโดนหลอก ท่านผู้เฒ่าโดนความรู้ี้ของผู้เฒ่าหลอก มันเป็นความจริงเท่าที่รู้เห็นเท่านั้น และในความรู้ี้เห็นว่าเป็นความจริงนั้น “มันไม่จริง”

มันเป็นความไม่จริง คอยเป็นเงาตำครอบคลุมความสำคัญมันหมายความว่า เห็นและรู้ที่อยู่มันเป็นของมัน เช่นนั้นจริงๆ สิ่งที่ท่านผู้เฒ่ารู้ ท่านบอกว่า ไม่มีอะไรเป็นความจริงเลย มันจริงเพราะเราไม่รู้...!

แล้วที่พบ ที่กระทบ ที่รู้เห็นมาตั้งแต่ต้น ว่ากายเป็นอย่างนี้ อารมณ์แห่งจิตเป็นอย่างนั้น ประกอบด้วยอะไรบ้าง มันก็เป็นเรื่องไม่จริงทั้งนั้นนะสิ...?

ท่านผู้เฒ่าบอกว่าใช่ ทั้งหมดที่รู้ที่เห็นนั้น เป็นอาการหนึ่งของโปรแกรมหนึ่งอีก เป็นโปรแกรมที่รู้ที่เห็น โปรแกรมนั้นอีกที่...โอ้...? ? ?

ทำไมมันซับซ้อนวุ่นวายอะไรเช่นนี้...!

โปรแกรมที่รู้สภาวะทั้งหมดของโปรแกรมเหล่านั้น เป็นอีกตัวหนึ่ง เป็นโปรแกรมที่ล่วงรู้ถึงสภาวะธรรมของสรรพสิ่งทุกๆ ตัว

เจ้ายุงรำคาญอาศัยโปรแกรมตัวนี้ ยุงรำคาญไม่ได้อาศัยโปรแกรมตัวโน้น คือ กาย เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า...มิน่า รบกับมันเท่าไร ก็รบไม่ชนะ และไม่มีวันชนะมันด้วย เพราะดันไปโจมตีผิดจุด ผิดเป้าหมาย รังของมันไม่ได้อยู่ที่โปรแกรมมัน ดั่งที่แรกที่เข้าใจ พิจารณายังไง วางยังงัย มันก็ยังมิ

ไอ้ยุงรำคาญที่พอจะทำลายลงไปได้มัน มันเป็นแค่บิรวาร แต่ไอ้ตัวขุนศึก ไอ้ตัวขุนพล ไอ้ตัวบัญชาการรบ อยู่ในโปรแกรมโน้น และท่านก็เพิ่งจะรู้จักรังของมัน ว่าที่แท้มันก็เป็นตัวตนผู้รู้ที่อยู่ในตัวของท่านเอง...!

ตัวท่านนั้นแหละเป็นยุงรำคาญ ท่านรำคาญด้วยความไม่รู้ว่าตัวเองเป็นยุง และไอ้ตัวยุงที่มุ่งสร้างความรำคาญให้แก่ตัวท่านนี่แหละเขาเรียกว่า “อวิชชา”

อวิชชาเป็นโปรแกรมหลักที่สร้างโปรแกรมอย่างอื่นขึ้นมา เราหลงในโปรแกรมของอวิชชาที่สร้างขึ้น ความรู้ทั้งหลายที่ท่านผู้เฒ่ารู้ เป็นความรู้ี้ที่ไม่จริง ที่รู้ไม่จริง

แม้จะเป็นความจริงก็เพราะว่า สิ่งที่เรา เห็น มันเป็นโปรแกรมความรู้ที่อวิชชาสมมุติขึ้น และท่านผู้เฒ่าก็หลงในสมมุตินั้น คิดว่าสมมุติเหล่านั้นเป็นเรื่องจริง

เพราะไม่เคยรู้จริงๆ ว่ามันเป็นสมมุติแห่งโปรแกรม ท่านทรมาณกายสู กว่าจะได้รู้ตามความจริงว่า กายนี้ก็เป็นอย่างหนึ่ง อารมณ์นี้ก็อย่างหนึ่ง สัญญา สังขาร วิญญาณ ก็อย่างหนึ่ง

ท่านเฝ้าทะนุถนอมสำคัญตัวว่ารู้อย่างเห็นยิ่ง เป็นผู้บรรลุธรรมขั้นหนึ่ง และเฝ้าดูอยู่กับความรู้ที่แท้ที่แท้ทั้งหมด มันไม่รู้ไม่จริงซักอย่าง มันมีจริงขึ้นมาเพราะความไม่รู้

และไอ้ไม่รู้นี้เป็นตัวสร้างความจริงเหล่านั้นขึ้นมา ความจริงทั้งหลายที่รู้นั้น เป็นความจริงแห่งการสมมุติ สมมุตินั้นเกิดจากความไม่รู้ ความไม่รู้คือ อวิชชา

ท่านเล่าว่า ท่านเดินจงกรมพิจารณา ตามหลักฝ่ายดับของปฏิจจสมุปบาท มาจนถึงความไม่รู้ คืออวิชชาที่ท่านก็ยังไม่สิ้นสงสัย

ท่านพิจารณาซอกกาลเวลาแห่งปฏิจจสมุปบาททั้งไปและกลับ อดีต ปัจจุบัน อนาคต และวางแยกเป็นพวกๆ กลุ่มๆ ของแต่ละกาลเวลา

ท่านเล่าว่า มันรู้อย่างหมดแล้ว มันรู้ตรงตามความเป็นจริงแล้ว พิจารณากระจายออกไปทุกซอกทุกมุมเท่าที่ปัญญาจะพินิจ จึงเห็นชัดว่า อวิชชาที่เห็นว่าเป็นตัวไม่รู้ เป็นตัวรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง

อะไรที่ไม่รู้นี้เป็นไม่มี ไม่มีอะไรที่อวิชชาไม่รู้ อวิชชารู้อะไรรู้อะไรทุกอย่าง เท่าที่ต้องการจะรู้ และความรู้ที่มันถึงได้เป็นเหตุให้เกิดผลคือ “จิตสังขาร”

จิตก็คือ สภาวะตัวตนตัวหนึ่งที่เกิดการปรุงแต่งเข้าไป เกิดการสะสมและรวบรวมวิวัฒนาการจนเกิดความรู้สักรู้ชัดขึ้นมาได้ ไอ้ตัวรู้สักรู้ชัดขึ้นมาได้ เรียกว่า “วิญญาณ”

ไอ้ตัววิญญาณนี้ มันเป็นตัวรู้ของอวิชชาที่รวบรวมสะสมปรุงแต่งสร้างขึ้นมานั้น ต้องสร้างที่อยู่เพื่อปกป้องวิญญาณนี้ไว้ โดยการสร้างรูป

รูปนี้เป็นที่อยู่ของวิญญาณ รูปนี้เป็นเครื่องอยู่ของโปรแกรมทั้งหมดที่มันสร้างขึ้น และมันอาศัยรูปนี้สร้างโปรแกรมซ้อนเข้าไปอีกตัวในการกระทบผัสสะ โดยอาศัยช่องทาง เช่น ตา หู ลิ้น จมูก กาย ใจ

เก็บข้อมูลเป็นอาหารสะสม โดยที่ตัวโปรแกรมเดิมของมันในรูปของวิญญาณอยู่ภายใน มันสร้างกายมาไว้เป็นเกราะป้องกัน อะไรมากระทบกาย มันก็จะสร้างโปรแกรมรู้ขึ้นมา ด้วยขบวนการที่ได้โปรแกรมไว้

โปรแกรมเหล่านี้เป็นเกราะป้องกันกายอีกที เช่น เจ็บก็จะถอยห่าง อะไรที่กระทบแล้ว โปรแกรมสั่งมาว่าปวด แสบเผ็ดร้อน ก็ให้ถอยห่าง และให้หาเหตุแห่งการดับบรรเทาที่มีอยู่ในข้อมูลโปรแกรม เข้าไปแก้

แต่ที่สำคัญ อาการต่างๆ ที่คืนรนเร้าร้อนเป็นโปรแกรมแห่งการป้องกันรูป คือกายนี้ทั้งสิ้น โปรแกรมแห่งอวิชชาที่สร้างตัวตนขึ้นมาดูและบัญชาการอาการเหล่านี้ ให้เป็นไปตามตัวตนนั้น

และความเป็นตัวตนนั้น มันจะยึดทุกอย่างที่วิญญาณภายในส่งออกไปกระทบ รูปภายนอกเป็นของมันหมด มันจะสร้างสมมุติใส่ในทุกอย่างที่มีมันส่งออกไปกระทบ

เพื่อจะได้รู้ว่าอะไรเป็นพิษ อะไรเป็นภัย อะไรสุข อะไรทุกข์ โดยมีอารมณ์ที่กระทบแล้วเป็นผู้แสดงผล และสร้างเหตุสร้างผลกระจายลงไปตามโปรแกรมแห่งความสมมุตินั้น ทั้งหมดนั้น

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ท่านไปล่องรู้ความจริงเหล่านั้นทั้งหมด และท่านก็เล่าอีกว่า ความจริงทั้งหมดที่รู้นั้น มันเป็นแค่สมมุติ ที่ไม่มีความจริงอะไรเลย มันมีความจริงเพราะเกิดจากความไม่รู้ และความไม่รู้ก็คือตัวอวิชชา ที่มันสร้างขึ้นมา

ท่านบอกว่า ท่านพิจารณาละเอียดถึงขนาดนี้ พิจารณาแล้ว พิจารณาอีก ไม่ว่าจะแง้ไหนมุมไหน ที่ท่านรู้ท่านทราบ มันเกิดจากอวิชชาทั้งสิ้น

และก็ยังรู้ด้วยว่า อวิชชาี้ มันเป็นตัวสร้างความรู้นั้น ด้วยความไม่รู้ เพราะไอ้รูทั้งหมดนั้น มันเป็นสมมุติ เป็นสิ่งถูกสมมุติขึ้นจากความไม่รู้ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เป็นตัวสมมุติที่อวิชชาสร้างขึ้นมาเพื่อไว้รู้สิ่งที่มีกระทบ ทั้งๆ ที่แต่ก่อน เจ้าตัวที่เกิดมาจากอำนาจโปรแกรมแห่งอวิชชาก็ไม่เคยรู้ที่อยู่เหมือนกัน

อวิชชามันดำเนินไปทั้งทางฟากรู้และไม่รู้ แต่ทั้งรู้และไม่รู้นั้น เป็นอาการหนึ่งแห่งสมมุติโปรแกรมของอวิชชา มันอยู่ที่ว่าใครจะอยู่ด้านไหน

ท่านผู้เฒ่ารู้จบหมดอย่างนี้ ท่านบอกว่า ท่านก็ยังไม่สิ้นสงสัย มันยังมีสงสัยอยู่ มันยังมียุ่งรำคาญอยู่ และไอ้ตัวนี้น่าจะเป็นตัวขุนพลระดับสูงสุด

ตัวสงสัยนี้ ท่านเล่าว่า ไอ้ตัวอวิชชาที่เป็นทั้งตัวรู้และไม่รู้นี้ มันเกิดมาจากอะไร ใครเป็นผู้สร้างมันขึ้นมา มันถึงเกิดความรู้และไม่รู้ขึ้นมาได้ ใคร...?

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า เมื่อพิจารณาถึงลงไปอีกจึงรู้ว่า อวิชชาที่เกิดจากการ “ผัสสะ” เมื่อมีการผัสสะ ก็ย่อมมีผู้ถูกกระทบ และผู้เข้าไปกระทบ ถ้าเรามองอย่างนี้ มันก็ต้องมีตัวตน ถ้าไม่มีตัวตน มันจะเกิดการผัสสะได้ไฉน...เราคิดตามเหตุตามผล

อวิชชานี้ ถ้าหากเราศึกษาตามวงจรแห่งปฏิจจสมุปบาท จะเห็นว่า ขบวนการต่างๆ มันอาศัยเหตุเกิดขึ้น ทั้งสิ้น อวิชชาที่ต้องมาแต่เหตุ ตามกฎของปฏิจจสมุปบาทเช่นกัน

ถ้าเราเอาเหตุผลปัจจุบันที่อวิชชาเกิด อวิชชาก็มาจากรูปและนามแต่ก่อนเก่าที่มันเคยอาศัยอยู่ รูปและนามนั้น อาศัยอวิชชาเป็นเครื่องอยู่ เพื่อเป็นเหตุให้เกิดรูปใหม่ในอนาคตอีกเช่นกัน

เมื่ออวิชชายังไม่ดับ รูปนามมันก็ยังมี เมื่อรูปนามมีอวิชชาก็มีอยู่ในรูปนามเหมือนกัน มันเลยเกิดความพัวพันและเข้าใจยาก

ถ้าเราเอาตำรามาถกเถียง แนนอน เถียงกันตาย ก็คืออวิชชาไม่แตก พระพุทธองค์ท่านจึงตั้งอวิชชา ไว้เป็นตัวสูงสุดแห่งวงล้อปฏิจจสมุปบาท

ส่วนชาติเป็นการเกิดอะไรต่อมอะไรแห่งความทุกข์ เป็นตัวท้ายสุด และที่เราไม่เคยรู้กันก็คือ อะไรต่อมอะไรแห่งการเกิดที่เป็นทุกข์นั้นนั่นแหละ มีเหตุมาจากอวิชชา คือความไม่รู้ทั้งสิ้น แม้จะรู้ มันก็รู้ในโปรแกรมแห่งความสมมุติของอวิชชา เราไม่ได้รู้จริงๆ เราโดนความรู้แห่งอวิชชาหลอก

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ธรรมดา เวลาเราโดนกระทบ มันจะเกิดอาการ “สะดุ้ง” สะดุ้งในที่นี้ เกิดขึ้นหลังจากโดนกระทบ คือสัมผัสหรือผัสสะแล้ว สะดุ้งนี้เป็นอาการแปลกใจ หือ หรือ เอ๊ะ... มันคืออาการแห่งโปรแกรมที่เรียกกันว่า “เวทนา”

เวทนาตัวนี้ เมื่อเป็นกายของเราตอนนี้ มันจะมีขบวนการของสัญญาความทรงจำ เจตนาหรือการปรุงแต่งที่เรียกว่า สังขาร และตัวยืนยันคือวิญญาณความรู้สึก เข้าไปรับรู้ผัสสะแห่งการกระทบนี้

ขบวนการเหล่านี้ทำงานจนครบขบวนการจึงได้ชื่อว่าเป็น เวทนา อย่างเช่น มีบางอย่างมากระทบกาย โปรแกรมแห่งสัญญาก็วิ่งเข้าไปทำหน้าที่ทันที

จากนั้นการปรุงแต่งค้นหาอาการแห่งการกระทบนั้น เทียบกับสัญญาที่เคยมี ถ้ารู้และเคยมีสัญญาไว้ ตัววิญญาณก็จะยืนยัน และใส่สัญญาสมมุตินั้นว่าเป็นอะไร

เช่น ลม หรือ วัตถุอะไรมากระทบ เมื่อได้รับการยืนยัน ก็จะส่งต่อไปให้ตัวตนรู้อีกที ตัวตนก็จะรู้ว่าโดนอะไรกระทบ อาการเช่นนี้เรียกว่า เวทนา ในเวทนามีขบวนการย่อยแบบนี้

และถ้ายังสนใจหรือยังสะดุ้งต่อในสิ่งที่กระทบอีก ทั้งๆ ที่รู้สมมุติชื่อแล้ว มันก็ยังเป็นอาการของเวทนาอีกนั่นแหละ แต่เป็นเวทนาที่หายขึ้น เป็นเจตนาต่อจากเวทนาแรกกระทบ

เป็นชอบหรือไม่ชอบ ถ้าชอบก็อยาก เป็นตัณหาอีก ถ้าไม่ชอบก็ไม่อยาก นี่ก็เป็นตัณหา เฉยๆ ช่างแหม่งมัน นี่ก็เป็นตัณหา ที่เป็นตัณหาเพราะมันเป็นขบวนการของเวทนาที่ซ้อนเวทนาขึ้นมาตามเหตุและปัจจัย

เมื่อเกิดเป็นตัณหาก็ย่อมเกิดอุปาทานปักลึกลงไปในเรื่องนั้นๆ ที่เข้ามารกระทบ เมื่อเกิดอุปาทานมันก็จะเป็นแดนเกิด แดนกำเนิดที่เรียกว่า ตั้งแห่งเกิด คือ “ภพ”

ภพมีการเกิดการกำเนิด อะไรต่ออะไรแห่งความทุกข์ยากก็ทยอยตามๆ กันมา ที่จริงท่านผู้เฒ่าบอกว่า จะกล่าวว่สิ่งนั้นมารกระทบ สิ่งนี้มารกระทบ มันก็ไม่ถูก

จริงๆ แล้วไอ้ตัวอวิชชาภายในนี้แหละ มันเป็นเหมือนเรดาห์ มันวิ่งออกไปกระทบเขาเอง สิ่งที่มากระทบทางตา หู ลิ้น จมูก กาย ใจ มันไม่มีเจตนาอะไรกับใคร

มันอาศัยเหตุและปัจจัยกระตุ้นไปโดน หรือตั้งเฉยๆ แต่ไอ้ตัวลุ่มข้างในนั้นแหละ โธมารู้อาการแห่งกายที่เข้าไปกระทบเอง นี่สภาวะกายปัจจุบันมันเป็นอยู่อย่างนี้

คราวนี้เราย้อนไปที่มาของอวิชชา ว่าทำไม อวิชชา ท่านผู้เฒ่าถึงบอกว่ามันเป็น “เวทนา”

ท่านเล่าว่า ไอ้กายเราเนี่ย มันรู้ เพราะมันมีขบวนการของมันที่เคยมีเคยเป็นของมันมาแล้ว แต่ไอ้อวิชชา มันไม่มีขบวนการที่เคยมีและเคยเป็นมาก่อน นี่ไปว่าถึงต้นตอของมันเลยนะ

ที่ว่ามันสะดุ้งแล้วเป็นอาการแห่งเวทนา ที่ท่านผู้เฒ่าเรียกว่า อวิชชาเนี่ย ก็เพราะว่า ตัวที่โดนกระทบนั้นก็คือธาตุตัวที่ 5 ที่ใครๆ ทางพระอริยเจ้าเรียกขานนามว่า “ธรรมธาตุ”

ไฟมีสภาวะร้อนเย็น น้ำมีสภาวะเอิบอาบ ลมมีสภาวะรัดรีงวูบวาบ ดินมีสภาวะแค้นแข็ง ส่วนธรรมธาตุมีสภาวะรู้ เขาเรียกกันว่า “ธาตุรู้” ธาตุรู้ก็เป็นอิสระอย่างเช่นธาตุทั้ง 4

ธาตุรู้ตัวนี้บริสุทธิ์ ไม่อาศัยกาล ไม่อาศัยพื้นที่ ธาตุรู้นี้เป็นธาตุต้นที่ยังไม่มีรู้อะไรใดๆ เข้าไปสมมุติ เป็นเพียงธาตุรู้เฉยๆ เหมือนเป็นโปรแกรมๆ หนึ่งที่ยังไม่ได้ใส่ข้อมูลอะไรใดๆ ลงไป

จึงเป็นโปรแกรมที่บริสุทธิ์ เป็นโปรแกรมที่สามารถให้ใครก็ได้เข้าไปใส่ข้อมูลเป็นความรู้ แต่ตัวโปรแกรมนั้นไม่มีข้อมูล เป็นโปรแกรมพร้อมรู้เฉยๆ

ธาตุรู้นี้เกิดขึ้นมาเมื่อไหร่ ไม่มีใครรู้ เมื่อเกิดการกระทบเข้ากับธาตุทั้ง 4 ตรงนั้นแหละคือการสะดุ้ง เป็นอาการของเวทนา การกระทบครั้งแรกๆ ยังไม่มีสัญญา แต่การกระทบนั้นมีการเกิดขึ้นตลอดเวลา

เมื่อกระทบซ้ำมากๆ เข้า จึงเกิดความทรงจำ ความทรงจำมีมากๆ เข้า เป็นการสะสม การสะสมมากๆ เข้า เป็นการปรุงแต่ง และการปรุงแต่งนั้น ก็เกิดการยืนยันในสิ่งที่เกิด อะไรที่มันกระทบซ้ำๆ เดิมๆ ขบวนการต่างๆ เหล่านี้ เป็นขบวนการแห่งการ “ป้องกันตัวเอง”

ทั้งหมดเกิดจากความไม่รู้ ไม่รู้ว่าอะไรมากระทบ เพราะเป็นธาตุรู้ที่นั่นแหละ จึงเกิดความไม่รู้เมื่อโดนกระทบ เพราะมันไม่มีสัญญาของการจดจำอะไรมาแต่ก่อนเก่า กระทบครั้งแรกก็ต้องสะดุ้ง เมื่อกระทบอีก ก็ต้องสร้างเกราะป้องกัน

เมื่อกระทบมากๆ เข้า ก็เอาสิ่งที่เข้ามากกระทบนั้นแหละ ไปยืนยันกับความเป็นธาตุรู้ เป็นสัญญาความจำ และเกิดการปรุงแต่งความจำนั้น เป็นความรู้สึก ความรู้สึกมี ก็ต้องสร้างเกราะป้องกันความรู้สึกมาเป็นตัวรับรู้การกระทบนั้นอีกที

อาศัยขบวนการอย่างนี้จึงได้เกิดอวิชชา จะว่าอวิชชาเป็นผู้สร้างขบวนการเหล่านี้หรือ... ก็ไม่ใช่ มันเป็นขบวนการของเหตุและปัจจัยคล้องเป็นลูกโซ่ต่อๆ กันมา

เมื่อมาถึงตรงนี้ ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ตัวตนเราแท้จริงนั้นไม่มี มันมีเพราะเกิดจากความไม่รู้ เพราะไม่รู้ทั้งหลายนั้นแหละ สร้างให้ทุกอย่างมันมี

เมื่อมี ท่านเห็นแล้ว รู้แล้ว มันก็สักแต่ว่ามี ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า สรรพสิ่งทั้งหลายที่มันมี มันก็มีไปตามเหตุและปัจจัยของมันเช่นนั้นเอง เราหลงในความมี เพราะความไม่รู้เป็นเหตุปัจจัย

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า พอพิจารณาลงได้เด็ดขาดสะอาดหมดจด ถึงที่มาและที่ไป ถึงเหตุ ถึงปัจจัย ทุกอย่างก็รวมลงสู่ “วิมุตติ” คือความสงบจากสิ่งที่มี จากอะไรใดๆ ทั้งปวง

ท่านเล่าว่า มันเกิดอาการ ผู้เฝ้าดูและรู้อาการขึ้นมาอีกหน นั้น...ท่านตื่นขึ้นมาอีกแล้ว แต่การตื่นครั้งนี้ เป็นการตื่นที่ทำให้ท่านผู้เฒ่ารู้เห็นอย่างสะอาดหมดจด

ผู้เฝ้าดูและรู้อาการโดยทั่วพร้อมนั้น ที่จริงเขาไม่ได้หนีหายไปไหนหรอก เขายังอยู่ในตัวของท่านผู้เฒ่า และอยู่ในตัวของคนทุกคน เพียงแต่เขาหลับไหล ไม่มีใครไปปลุกเขาขึ้นมารับรู้ มาเฝ้าดูอาการร่างกาย และโปรแกรมแห่งจิต

เมื่อเขาไม่อยู่เฝ้าดู ใจตัวเสือกอีกตัวที่เรียกว่า ตัวตน มันทะลึ่งแอบเข้าไปเป็นผู้เฝ้าดูแทน และใจนี้มันก็โง่งงไปด้วย มันจึงคิดว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มันรับรู้และกระทบจากกายนั้น เป็นตัวเป็นตนของมันผู้เสือกเอง มันโง่และหลงเอง

ไม่มีใครไปสอน เหตุเพราะตัวมันไม่ใช่เจ้าของ มันเป็นเพียง “ผู้เสือก” และเราทั้งหลายก็มีผู้เสือกนี้แหละเป็นเจ้าบ้าน เป็นตัวเป็นตนกันทุกๆ คน ด้วยความไม่รู้

ไม่รู้ว่ตัวตนนี้เป็นอีกหนึ่งตัว ที่อวิชาโปรแกรมไว้ เพื่อเป็นเกราะรักษาความรู้สึกที่มันหลงหวงแหนด้วยความไม่รู้...!

ท่านเล่าว่า คตินั้น จิตมันพิจารณาและรวมตัวลงเป็นวิมุตติ หลุดจากสมมุติทั้งหลายทั้งปวง อุปาทานที่จะไปยึดมัน ไม่มี ใจมันไม่มีอะไรให้เกาะเกี่ยวอีกต่อไป พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่ในใจดวงนี้เอง

พระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านเห็นตรงนี้เหมือนกันหมดพระพุทธองค์เจ้าก็ทรงเห็นตรงนี้ พระสาวกอรหันต์เจ้าก็ทรงเห็นตรงนี้ รู้แบบนี้ รู้ี้ไม่มีรู้ใตเสมอเหมือนรู้้นอกจากนี้ป็นสมมุติ รู้้อย่างนี้เป็นวิมุตติ

รู้้นอกเป็นสมุทัย ผลคือทุกข์ รู้้นเป็นมรรคผลคือนิโรธ อริยสัจจ 4 เป็นเช่นนี้เอง มีสมุทัยและมรรคที่เป็นเหตุทุกข์กับนิโรธนั้นคือผล ทุกข์คือสมมุติ ผู้ที่ยังติดสมมุติย่อมนเดือดร้อน นิโรธคือวิมุตติ ผู้รู้สมมุติ ไม่ติดสมมุติ ย่อมเป็นวิมุตติ

วิมุตติคือความดับ ความสงบ พระอริยเจ้าย่อมรู้ริยสัจจ ว่าเป็นอย่างนี้ ท่านเล่าต่อว่า ท่านเดินไปและหยุดอยู่ปลายทางเดินจงกรม ยกมือพนม ยืนกราบด้วยความนอบน้อมต่อพระพุทธองค์เจ้า กราบต่อพระธรรม และกราบต่อพระอริยสงฆ์เจ้า ซึ่งในบุญคุณและความรู้แท้ที่ได้พบพาน

ท่านเล่าว่า ท่านไม่ได้มีอาการตื่นเต้นดีใจ หรือเสวยอารมณ์อะไรใดๆ อย่างที่เคยเฝ้าคิดไว้เลย ท่านเคยคิดว่า ยิ่งไงๆ ชาตินี้เราน่าจะเป็นผู้สิ้นสงสัยได้ แต่จะเป็นเมื่อไหร่ท่านไม่รู้

แต่ถ้าวันไหนเกิดการแตกตายขึ้นมาก่อนสิ้นสงสัย ท่านเล่าว่า ท่านก็คงสิ้นสงสัยไปพร้อมความตายที่มาถึงนั้นแหละ เพราะธรรมดาขณะที่มีชีวิตอยู่ ท่านก็ปล่อยวางอะไรใดๆ ได้อยู่แล้ว ของหนักๆ สำหรับท่านแทบไม่มี

ทุกอย่างเป็นแค่ความรู้สึกกับอากาศธาตุเท่านั้น มันไม่ใช่ของจริง ทุกสิ่งเป็นเพียงสมมุติ เพียงแต่ว่าขณะนั้นที่ผ่าน
มา ไม่รู้ว่ามันสมมุติเกิดจากอะไร ที่รู้ก็เป็นแค่ความรู้ ไม่ใช่ความจริง

5 ปีของท่านผู้เฒ่า เป็น 5 ปีแห่งการปฏิบัติภาวนาล้วนๆ ไม่เคยมีชกวันเลยที่มีเจตนาว่าจะหยุดปฏิบัติ วัน
ไหนที่ไม่ได้ปฏิบัติก็เนื่องมาจากเหตุบางประการ

แต่ก็มีสติอยู่กับการถอดถอนตัวตนอยู่ตลอดเวลาเมื่อมีการกระทบ ธรรมต่างๆ ก็เลยแน่นขึ้นๆ มา จนบางครั้ง
สงสัย ไม่แน่ใจว่าถึงที่สุดแล้วไหมหนอ

แต่ก็ยังสงสัยในอารมณ์ของทิวอยู่ แม้จะดับได้ แต่มันก็เกิดอีก มันดับไม่จริง และยังเข้าใจว่า เมื่อกระทบแล้ว
มันต้องดับสนิทซิดเชื่อ จึงจะเรียกว่า หมดจต

ตลอด 5 ปี ยิ่งในปีหลังๆ มันดับชนิดไม่จำเป็นต้องพิจารณา เพราะมันรู้อยู่แล้วว่า ทุกอย่างเป็นของไม่
เที่ยง ตั้งอยู่ และดับไป นอกจากกายแล้ว เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ก็เหมือนกัน

สิ่งเหล่านี้เป็นไตรลักษณ์ ความรู้ที่พิจารณานี้ เป็นการรู้นอกทั้งสิ้น ถึงที่สุด ถึงได้รู้ว่า ไอ้ที่เกิด มันก็เกิดอยู่
อย่างนั้น เพราะมีเหตุ ไอ้ที่ดับนั้นแหละผู้รู้มากมันเป็นสมมุติ

อะอะอะไรก็ดับชะลูกเดียว มันไม่มีเหลือให้พิจารณา แต่ก็ต้องถึงตรงนี้ก่อน เมื่อพิจารณาจะรู้จะเห็นว่า ทั้ง
การเกิดก็เป็นอาการแห่งจิตตัวหนึ่ง มาจากสมมุติ ฝ่ายเข้าไปดับก็เป็นอาการแห่งจิตอย่างหนึ่งที่เข้าไปสมมุติ
เหมือนกัน

มันมาจากการสมมุติด้วยกันทั้งคู่ เมื่อรู้แล้ว การเกิดดับแห่งการกระทบต่ออารมณ์มันไม่มีสาระใดๆ เลยอยู่
แบบไม่ค่อยจะพิจารณาอะไร รับรู้ไว้เฉยๆ และอยู่แบบทำไปอย่างนั้นแหละ

แต่ก็ยังสงสัยอยู่กับสิ่งที่เกิดขึ้นมาในใจ เมื่อมีปัจจัยเข้ามากระทบถึงทิวแบบคาดไม่ถึง นี่แสดงถึงการสะดุ้ง
ของอารมณ์อยู่ จึงเป็นเหตุให้เสาะหาครูบาอาจารย์ที่รู้ยิ่ง

สิ่งเหล่านี้ครูบาอาจารย์ทางจิตชี้ไม่ได้ แม้ชี้ได้ เราก็ไม่เข้าใจ เพราะนั่นเป็นธรรมแท้ แต่เราอยู่ปากสมมุติ
สมมุติดีธรรมแท้ไม่แตก ต้องหา ครูบาอาจารย์ที่มีรูปแห่งธาตุชั้น 5 ถึงจะชี้และแทงปริศนาธรรมให้เป็น
สมมุติแห่งมิติเราให้เข้าใจ

สมมุติต้องเข้าใจธรรมแบบสมมุติ จึงจะถึงปรมาติธรรมได้ พุคแบบนี้พวกเรากำลังกันอีก ที่สุดถึงเข้าใจได้ว่า การ
รู้นอกในธรรมทั้งหลายที่เป็นไตรลักษณ์ คือสมมุติ รู้ใน คือดำเนินแห่งมรรคดับเหตุ ดูเหตุ รู้เหตุ เป็นวิมุตติ

ตลอดเวลา 5 ปี ท่านผู้เฒ่าดำเนินเดินทางมาในแนวนี้ และก่อน 5 ปีนี้ ท่านผู้เฒ่าก็เป็นนักปฏิบัติกรรมฐานทางด้านอานาปานสติและกสิณด้วย อยู่หลายปี

ฉะนั้นการสิ้นสงสัย ไม่ใช่จู่ๆ จะมาสิ้นสงสัยกันง่ายๆ การสิ้นสงสัยของท่านผู้เฒ่านี้มีคุณอนันต์ต่อผู้ที่กำลังฝึกปฏิบัติเป็นอันมาก

ท่านผู้เฒ่ามีทางลัดและทำง่ายๆ ให้พวกท่านทั้งหลายได้สิ้นสงสัยกัน และที่สำคัญ ท่านผู้เฒ่าไม่ใช่พระ เป็นคนธรรมดาอย่างเราๆ ชะด้วย

ทำไมจึงทำได้ เข้าถึงได้ พวกเราก็น่าจะเข้าถึงและทำได้เหมือนกัน ถ้าคิดจะพันทุกข์และเอาจริงกับความคตินั้น

ตอนนี้ท่านบอกว่า ท่านไม่ต้องอาศัยพึ่งพาอะไรใดๆ กับใครอีกแล้ว ท่านรู้แล้ว ท่านพึ่งตัวของท่านเองได้ “อตฺตาทิ อตฺตโนนาโถ” ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ที่พระพุทธองค์ทรงกล่าว ใช้กับผู้ที่ทำลายสมมุติได้แล้วอย่างนี้

นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี เทวดาไม่มี พรหมไม่มี สำหรับท่านผู้เฒ่า สถานที่เหล่านี้ ไม่มีที่ให้คุณไปเกิด ท่านว่าสิ่งเหล่านี้มันมีเพราะเกิดมาจากเหตุและปัจจัยของคนที่ยังมีสมมุติ ทำลายสมมุติไม่ได้

นรกมี สวรรค์มี เทวดามี พรหมมี และมีอะไรต่อมิอะไรอีกไม่รู้จบ ผู้มีสมมุติ สมมุติจะสร้างความ “มี” ให้ไม่รู้จบ และ “มี” นั้น คือทุกข์ทั้งนั้น ทุกคนที่ติดสมมุติพาเอาทุกข์มาเป็นของดี ทุกข์มี สงสัยก็ยังมี.. สิ้นทุกข์ สิ้นสงสัย

ท่านผู้เฒ่าบอกต่อว่า จิตที่ตื่นขึ้นมาเฝ้าดูและรู้อาการนี้ นี่คือองค์ “พุทธะ” ชาติรู้ แม้จะบริสุทธิ์ แต่ไม่ใช่องค์พุทธะ องค์พุทธะคือธาตุรู้ ที่รู้อะไรต่ออะไร ในความไม่รู้รู้อย่างกระจ่างแล้ว

เป็นธาตุรู้หรือธรรมธาตุที่ไม่สะดุ้ง ปรงแต่งเหตุและปัจจัยแห่งการกระทบหรือผัสสะอีกต่อไป ธาตุรู้ได้ล่องลอยเสาะแสวงหาความไม่รู้รู้นั้น สะสมมายาวนานไม่รู้กี่อสงไขย

ถึงที่สุด ความไม่รู้รู้อันหลายก็เปิดแจ่มแจ้งขึ้นมา อะไรที่รู้ ไม่มีจริง ความจริงที่มี เกิดจากความไม่รู้ นิพพานจึงไม่ใช่ผู้รู้... ผู้รู้มี นิพพานไม่มี... นิพพานมี เพราะผู้รู้หายไป

นิพพานเป็นธรรมธาตุที่รู้ทุกสิ่ง โดยที่ไม่ต้องอาศัยผู้รู้ ธรรมธาตุรู้ไม่มีใครใส่สมมุติความหมายลงไปได้ ใส่เมื่อไหร่ผิดเมื่อนั้น....

ตอนนี้กายยังไม่แตกตาย แต่ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ท่านได้ตายไปเรียบร้อยแล้ว ไอ้ที่เหลือนั่งไม้อยู่นี้ เป็นผลของความไม่รู้แต่ก่อนเก่า ก็อยู่ไปตามสังขารโลกเขา

ใจดวงนี้ไม่มีวันตาย ส่วนที่ตายนั้น เป็นอาการแห่งความสมมุติ ที่ยึดติดกัน ท่านได้ตายเสียก่อนตาย ท่านจึงไม่ตายอีก เมื่อความตายแห่งกายมาถึง ตอนนั้นก็ไม่ได้เห็นว่าจะมีความวิเศษวิโส ชลิ่ง หรือเกิดความศักดิ์สิทธิ์อะไรใดๆ

ยังคงกลายเป็นท่านผู้เฒ่าคนเดิม อี้อำบ้านโน้นมันด่า เดียวกะจะไปตบมันซักฉาด ผู้เฒ่าว่าจัน นี้ไม่ไปเบียดเบียนเขาหรือ..?

ท่านผู้เฒ่าเล่าว่า ก็โลกเขาทำกันอย่างนี้ และนิยมกันอย่างนี้ไม่ใช่เรอะ แล้วมันจะแปลกอะไร ถ้าอยู่ไปตามโลกเขาว่า แต่หัวใจดวงนี้ ไม่ได้เป็นไปตามที่โลกเขาว่า

ไอ้บ้านนั้นกินพริกเผ็ด ช้ำกินพริกแล้วไม่เผ็ดรีไร มันก็เผ็ดเหมือนๆ กัน แต่ข้ารู้ว่าทำไมถึงเผ็ด แต่ไอ้บ้านนั้นมันไม่รู้ พวกมันคิดว่าพริกนั้นแหละเผ็ด นี่เผ็ดเหมือนกัน แต่อาการรู้แห่งเผ็ดไม่เหมือนกัน

ข้าไม่ยึดเผ็ด แต่ก็ต้องหาน้ำมาบรรเทาเผ็ด เหมือนกับใครๆ เขานั้นแหละ อย่าคิดว่าข้านี้สิ้นสงสัยแล้ว มันจะเป็นตัวอะไรที่มันยิ่งใหญ่วิเศษ วิโส ผิดมนุษย์มนา

มันผิดกันแค่ว่า ต่อไปข้านี้สิ้นสภาพที่จะเกิด แต่พวกเขามีมากภาพที่จะเกิด ความแตกต่างมันมีอยู่แค่นี้ ไม่มีอะไรมากมายไปกว่านี้ หุ หุ หุ ช้ำกราบลาละ...?

เดี๋ยวะๆ เดียวๆ ก่อนท่านผู้เฒ่า อย่าเพิ่งกลับ นี่เอาหมากใหม่นี้ไปเคี้ยว หมากนั้นเก่า จืดหมดแล้ว คายชานหมากมา หลานๆ ลูกๆ จะได้เอาไปไว้บูชา...

ท่านผู้เฒ่าคายชานหมากใส่มือให้ แต่ชานหมากเหนียวมาก น้ำลายจึงฟอดเขียว...ทำไมชานหมากท่านผู้เฒ่าถึงแปลกมหัศจรรย์ ผิดไปจากชานหมากคนอื่นละ นี่...หรือว่านี่ คือสิ่งศักดิ์สิทธิ์จากท่านผู้เฒ่า

ผู้สิ้นสงสัย...เออ..! เขาเรียกว่า ชานหมากฝรั่งว้อย ไหนเอาหมากใหม่มาให้อีกสามสี่เม็ดสิ หมากโรงงานนี้มันโอเคเลย..

ขอถามอะไรท่านผู้เฒ่าหน่อย เพื่อจะได้สิ้นสงสัยกะเขาบ้าง

>> ผู้เฒ่าถาม : ยุงรำคาญหายไปแล้วหรือ

<< ผู้เฒ่าตอบ : โอ๊ะ...ยังมีอยู่เหมือนเดิม

>> ผู้เฒ่าถาม : อ้าว... แล้วจะเรียกสิ้นสงสัยได้อย่างไร แล้วจะสิ้นสงสัย ไปทำไม

<< ผู้เฒ่าตอบ : พวกแกสงสัย ก็ต้องคิดตามประสาผู้ที่ยังสงสัย ยุงรำคาญ มันก็มีของมันเป็นธรรมดา เพียงแต่ว่าแต่ก่อนไม่รู้ ยังสงสัยอยู่ เพราะยังสงสัยว่า รู้ขนาดนี้แล้ว ทำไมยังมีอะไรแยะๆ แว็บๆ ขึ้นมา

เป็นยุงรำคาญอยู่ได้ มันต้องไม่มียุงรำคาญสิ มันถึงจะเรียกว่า หมดจด จึงได้เกิดทำศึกพิจารณาหาคำตอบจาก ยุงรำคาญ แต่ไม่ได้ล่อกับยุงรำคาญหรอก โน่น...เผาผลาญรัง อันเป็นการโจมตีเมืองข้าศึกโน่น ที่เขาเรียกว่า อวิชา

เมืองข้าศึกมันพังไปแล้ว มันจบไปแล้ว ไ้อุงรำคาญที่เหลือมันก็มีเป็นธรรมดา มันยังมีป่าอารมณณ์เป็นเครื่อง อยู่ เป็นธรรมชาติ

ของมันเช่นนั้นเอง แม้จะเป็นยุงรำคาญ แต่ใจเจ้าบ้านไม่รำคาญกับมันด้วยหรอก ทั้งหลายทั้งปวงมันเป็นของมันเช่นนั้นเอง

>> ผู้เฒ่าถาม : โอ๊ะ...งตายนะ เมื่อก่อนมี บอกว่ารำคาญ สงสัยมันยังงั้นแน่ ตอนนี้ก็บอกว่ามี แต่ไม่รำคาญ สงสัยยังงั้นแน่...เหมือน เมื่อก่อน รู้เห็นอยู่อย่างนี้ ใครก็ไม่เข้าใจหรอก ท่านผู้เฒ่า ก็มันยังมีอยู่เหมือนเดิมนี่...?

<< ผู้เฒ่าตอบ : ก็ไม่ได้สิ้นสงสัยให้ใครเข้าใจนี่หว่า...มีแต่ใจข้าที่สิ้นสงสัย ยุงรำคาญมันก็เหมือนเปรี้ยว เค็ม เผ็ด มัน อันเกิดจากกลิ่น

สัมผัส หนากันนี้เคี้ยวแล้วหวานๆ มันๆ หวานๆ มันๆ กับผู้สิ้นสงสัยก็ไม่ได้สูญหายไปไหน จะเป็นเปรี้ยว เป็นเผ็ด เปรี้ยวเผ็ดมันก็ยังอยู่ครบ มันไม่ได้สูญหายไปไหน แต่มันสิ้นสงสัยแล้วว่า เปรี้ยวเผ็ดเหล่านี้ มันมีและเกิดขึ้นได้ยังไง

มันก็เลยสิ้นสงสัย ส่วนพวกท่านที่ยังไม่รู้ มันก็อยู่อย่างซี้สงสัยไปจนแก่ตายนั่นแหละ พวกท่านไม่สงสัย ไซ้ว่า จะสิ้นสงสัย เป็นเพราะท่านสงสัยจนเป็นฉานความเคยชิน จนคิดว่าไม่สงสัยอะไร เข้าใจแล้ว

แต่มันเข้าใจแล้ว สิ้นสงสัยแล้วไม่จริง ที่ไม่จริงเพราะผลมันแสดงอยู่ คือ ค้าน ไม่พอใจ หรือพอใจ ในความสิ้นสงสัย ของความเคยชินกับสงสัยอยู่ ฟังดูน่าเข้าใจยาก

อุปมาว่า ท่านเป็นคนดี ช่วยเหลือผู้คน เป็นคนตรงต่อเวลา ทำงานด้วยความตั้งใจ จนทุกคนไม่สงสัย และตัวท่านเองก็แน่ใจว่าท่านเป็นคนดี เป็นที่รักที่ไว้ใจของทุกๆ คน

แต่ความจริงท่านก็เป็นไอ้ขี้คุก ของคนนอกคอกอยู่นั่นแหละ คนอยู่ในคุกจะดีแสนดียังไงเหมือนคนอยู่นอกคอกที่เขาทำดีๆ กัน มันก็แค่ความดีที่โดนกักขังอยู่ในคุคนั้นแหละ

เจ้าตัวและทุกคนสิ้นสงสัยว่านี่เป็นคนดี แต่ความจริง คนดีนี่ก็ยังติดคุกอยู่ มันดี ด้อยู่ในคุก ไม่ได้ออกมาดีนอกคุก คนนอกคุกไม่ได้บอกว่านี่คนดี ที่ดีนั้นทำกันขึ้นมาให้เขาชมกันเอง...พอเข้าใจไหม

ทำดีในคุกก็มี นอกคุกก็มี มันมีอาการเดียวกัน คือทำดี มีเหมือนๆ กัน ดีในคุก ดีแคไหน ก็ไม่ได้รับคำสรรเสริญเยินยอจากโลกเขาหรอก เพราะมันดีไม่จริง ที่ดีไม่จริง เพราะพยายามทำมันขึ้นมาให้ใครๆ เข้าใจว่าดี

เพื่อจะได้มีโอกาสพ้นคุกบ้าง หรือเพื่ออยู่ในคุคน้อยวันลงไปบ้าง คุคนี่ก็คือทุกข์ คนเราพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้พ้น

ทุกข์ แต่สำหรับบางคน มันติดคุกตลอดชีวิต

ความดีที่ทำ มันแทบช่วยอะไรไม่ได้เลยในการพ้นคุก ก็แค่พอเป็นที่รักของคนในคุกด้วยกัน ก็แค่นั้นแหละ แต่ก็จงทำดีอย่างคนขี้คุกไปเหอะ ดีกว่าติดคุกแล้ว

คนในคุกพากันรังเกียจเดียดฉันท์หนักเข้าไปอีก ไม่มีวันได้รับแสงแห่งความดี ให้พอมีความสว่างรำไรส่องเห็นทางบ้างเลย มันจะเป็นไอ้ขี้คุกที่บอดมืดสนิทไปด้วยใจที่มีตมม ยิ่งหนักหนาสาหัสกักขังเข้าไปอีก...!

ยุงรำคาญมันก็เป็นธรรมชาติของความคิด มันเป็นของมันอย่างนั้น มันไม่ได้ไปรำคาญถือสาหาความอะไรกับมัน อย่างแต่ก่อน

สมัยก่อนเมื่อมีความคิดหรือยุงรำคาญ มันต้องหาทางพิจารณาดับทุกอย่างเข้ามา มันจะโดนอาวุธ คือสติและปัญญาเข้าไปดับ จนกระทั่งดับไม่มีเหลือ

ไอ้ที่เหลือก็คือไอ้แสบๆ ของยุงรำคาญนี่แหละ ที่มันจ้องมองเฉยๆ ไม่ได้อยากดับหรือไม่ดับ มันไม่พิจารณาเพื่อดับอะไรเลย มันแค่จ้องมองอยู่เฉยๆ

แต่ในอาการจ้องมองนั้น มันสงสัยอยู่ ว่ามันเข้าศึกหรือไม่ใช่เข้าศึก มันมองเฝ้าดูอยู่มานานแล้ว ที่สุดมันก็มีเหตุปัจจัย ให้เข้าไปหาที่อยู่ถึงรังมัน

เมื่อทำลายรังมันเรียบร้อย มันก็หายสงสัย สิ้นสงสัยกันไปเลย ถึงมันจะมี ก็มียู่เช่นนั้นแหละ มันไม่ใช่เข้าศึก
ชนะแล้ว
สิ้นสงสัยแล้ว

ยุงพวกนี้ไม่สามารถทำลาย ทำร้ายใจเจ้าของให้เจ็บปวดรวดร้าวได้อีก ไม่สามารถก่อเหตุการณ์กบฏอะไรใดๆ
ได้อีก เป็นยุงที่สิ้นอาวุธ สิ้นพิษ

มันไม่ใช่เข้าศึกอะไรอย่างที่เคยสงสัยเลย มันเป็นของมันเช่นนั้นเอง ใจถึงเคลียร์ได้ เคลียร์อย่างสะอาดหมด
จด...!

>> ผู้เฝ้าถาม : โห...สาธุ... แล้วไอ้วิญญาณนี้ ที่เป็นตัวยืนยันให้กับการปรุงแต่งแห่งจิตสังขารของอวิชชา มัน
มีขบวนการยังไง มันถึงได้มาเป็นรูปเป็นร่างของเราได้ ท่านผู้เฝ้าพอจะอธิบายแยกให้พอเข้าใจง่าย ๆ หน่อย
ได้ไหม...?

<< ผู้เฝ้าตอบ : จะเปรียบเทียบกับปัจจุบันที่เราเห็นชัดๆ ให้ดู เมื่อเราอยู่สบายๆ ไม่มีเรื่องเดือดร้อนใจอะไร
ความสบายๆ ใจนี้เทียบได้กับธาตุบริสุทธิ์ อยู่ๆ ก็มีผู้มาบอกว่า ไอ้คนฝั่งปากโน้นมันดำ มันว่าท่านอย่างนั้น
อย่างนี้

ไอ้คำว่า “มันมาดำ มาว่าท่านอย่างนั้น อย่างนี้” นี้ คือการกระทบ ไอ้ตรงนั้นแหละ เทียบได้กับอวิชชา เมื่อ
เล่า ข้อความมากๆ เข้า การปรุงแต่งแห่งการกระทบก็เลยเกิด การเกิดตรงนี้ คือ จิตสังขาร

ถึงที่สุดของมันก็เลยเกิดความรู้สึกขึ้นมา จะเกลียด จะโกรธ หรือเฉยๆ ก็คือความรู้สึก ตัวนี้คือวิญญาณ ที่
พวกท่านถาม มันเกิดขึ้นตามอาการอย่างนี้....

แต่ถ้ายังไม่หยุดอยู่แค่นี้ มันก็จะสร้างตัวตนเป็นอาวุธขึ้นมา เรียกว่า รูป รูปนี้เป็นอาวุธ เป็นเกราะ เป็นอีก
ตัวตนหนึ่งที่สร้างขึ้นมาให้วิญญาณเข้าไปอยู่...

แต่เมื่อเราพูดถึงอารมณ์ปัจจุบัน ไอ้ความรู้สึกอะไรต่างๆ นี้ เป็นเวทนา เวทนาตัวนี้หมายถึงอีกสภาวะหนึ่งใน
ปัจจุบันนี้แล้วนะ ไม่ใช่เวทนาที่เทียบได้กับอวิชชาตอนธาตุบริสุทธิ์โดนกระทบ คนละกาลกันแล้วนะ

ไอ้อาการเวทนาหรือไอ้อวิชญญาณความรู้สึกลี้มนี่ มันสร้างตัวตนขึ้นมา เมื่อมีตัวตน มันก็ย่อมมีความสะดุ้งเจ็บปวดกับคำพูดที่มีขบวนการอะไรเรียบร้อยแล้วมากระทบ เป็นอาการของเวทนาที่ใหญ่ขึ้นๆ หรืออารมณ์ที่มันมากขึ้นๆ

เป็นความเร่าร้อน ไฟที่แผดเผาในใจเมื่อโดนกระทบ เป็นตัวเร่งความเร่าร้อน ร้อนถึงขีดสุดทนไม่ได้ ความเร่าร้อนนี่คือตัณหา เป็นความอยากที่ต้องแสวงหาอะไรมาดับ นั่นก็คือ ไปกระทืบมัน นี่คืออุปาทานของตัวตน

เมื่อเริ่มมีอุปาทาน ตัวตนก็เริ่มมี และจะมีมากขึ้น เมื่อเกิดความเป็นตัวตนที่หนาแน่นขึ้น อุปาทานตัวนี้เป็นตัวพร้อมที่จะเกิดอะไรได้ทุกอย่าง เพราะมันเป็นแหล่งที่อยู่ของการก่อเหตุ นั่นก็คือ “ภพ”

พอไปกระทืบเขาเสร็จ นั่นคือ เกิดทุกข์แล้ว ความทุกข์และเร่าร้อนอีกหลายตัวก็จะตามมา ต่อไปก็อยู่ไม่เป็นสุข เพราะฝั่งโน้นโดนกระทืบแล้วไม่ยอมจบด้วยหรือ เตรียมกองทัพพร้อมรบกลับมาโจมตีคืน

มันก็เหมือนการสาธไฟเข้าหากัน และมันก็สาธกันไป สาธกันมาเช่นนี้โดยไม่รู้จบ จนกว่าจะตายกันไปข้างตายแล้วก็ไม่จบ มันไปรบกันในมิติอีก

พอเกิดใหม่ สายใยอาฆาตพยาบาทยังมีอยู่ในจิต พอเจอหน้ากัน มันก็ไม่ชอบชู้หน้ากันอีก พาลแต่จะหาเรื่องใส่กัน มันจบกันไม่ได้ ถ้าเจ้าของไม่ยอมรับความทุกข์นั้นไว้เอง

เพื่อหวังจะให้ข้าศึกเขามีความสุขความสบายขึ้นมาก่อน และสิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นไปไม่ได้สำหรับคนพาล ที่จะยอมเจ็บตัวรับความทุกข์นั้น

ด้วยใจที่จะหวังให้ผู้ที่ตัวเองเกลียดโกรธ เป็นข้าศึกแห่งใจ ได้รับความสุข ความสงบ ความสบาย ช่างเดียวเนื่องมาจากใจเจ้าของ

สำหรับคนพาลไม่มีทางเกิด มันก็จะเกิดแต่การจ้องแค้นจ้องกรรมอยู่เช่นนั้น ไม่มีวันสิ้นสุด นี่ละความร้ายกาจของอารมณ์ คือเวทนาที่มาจากอวิชชา คือความไม่รู้ ไม่รู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มี ที่เป็นอยู่นั้น เป็นสมมุติ

เป็นขบวนการสมมุติแห่งการป้องกันตัวเอง เข้าใจว่ามีตัวเองให้ปกป้อง ทั้งๆ ที่ตัวเองเป็นใครก็ไม่รู้ เพราะเหตุแห่งการตั้งสมมุติเป็นตัวเองขึ้นมาของอวิชชา

เห็นไหมว่า อยู่สบายๆ ไม่เป็นอะไรให้ร้อนใจ พอโดนกระทบจากคำบอกเล่า ซึ่งจริงรีเป่าก็ไม่รู้ และอยู่ที่เดิมเฉยๆ ไม่ได้ไปได้ยินอะไรทางฝั่งโน้นด้วย แต่พอโดนกระทบจากคำบอกเล่า

ซึ่งไม่ใช่เจ้าของเสียงเลย ต้นเป็นเจ้าเข้า นี้เขาเรียกว่า เอาความไม่รู้ ไม่ได้ยิน มาสร้างขบวนการทยอยๆ กัน เกิดจนมีตัวมีตนให้เดือดร้อน จนต้องยกทัพไปฆ่าฟัน ให้เกิดความทุกข์ทั้งสองฝ่าย

เหตุเกิดจากการกระทบ ซึ่งจริงๆ แล้ว ไม่มีอะไรเลย ทุกข์เกิดมาจากความไม่มีอะไรเลย สุขก็เกิดจากความไม่มีอะไรเลย ที่มีสุข มีทุกข์ เป็นเพราะเกิดขบวนการโยงโยจนเป็นเหตุให้มีจริงๆ แล้วไม่มี

มันมีเพราะเกิดจากความไม่รู้ เมื่อไม่รู้ มันก็เลยต้องแสวงหาอะไรก็ได้มาถมในความพร่องที่ไม่รู้นั้นให้เต็ม และมันก็เต็มไปด้วยความไม่รู้ที่เกิดจากการแสวงหาด้วยความรู้แบบไม่รู้ คือโง่ๆ ด้วยกันทั้งสิ้น พูดอย่างนี้พอเข้าใจไหม...!

รูปที่เป็นตัวตนของเราที่เกิดขึ้น อาศัยเหตุจากความไม่รู้นี้แหละเป็นเหตุ เมื่อมาถึงวิญญาณ คือมีความรู้สึก มันก็ต้องสร้างเกราะป้องกัน เหมือนเรารู้สึกหนาว มันก็ต้องหาผ้าห่มหรือผิงไฟ เพื่อป้องกันความเย็นจากความหนาวนั้น

สัญชาตญาณ ของความเป็นธรรมชาติก็เช่นกัน เมื่อขบวนการมันมีความรู้สึก คือวิญญาณ มันก็สามารถสร้างเกราะป้องกันขึ้นมา โดยนำมาจากธาตุ 4 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ มาก่อตัวกันเป็นรูป

แล้ววิญญาณอันเป็นลักษณะรูปละเอียด ก็เข้าไปสิงสู่อยู่ในรูปหยาบนั้น และในรูปหยาบนั้น มันสร้างรูปหยาบนั้นเป็นเกราะรับการกระทบมาแทนตัวมัน

มันไม่ได้ไปกระทบเอง มันสร้างโปรแกรมเข้าไปทำหน้าที่แทน โดยใช้การกระทบเป็นเหตุ ส่วนรูปกายเป็นผลให้มันได้รับรู้

ผลการสร้างความรับรู้ให้แก่วิญญาณตัวนี้

ถ้าเป็นมนุษย์ก็คือ ตา หู ลิ้น จมูก กาย และที่ละเอียดรวบรวมความทรงจำทั้ง 5 ช่องไว้ก็คือ อารมณ์ทางใจ กายนี้เป็นเหมือนป้อมปราการหลังใหญ่สำหรับวิญญาณ

มันเจาะประตูทางเข้าออกไว้รับรู้ ส่องดู ช่องหนึ่งไว้ดูรูป ช่องหนึ่งไว้ดูเสียง ช่องหนึ่งไว้ดูกลิ่น ดุรส และดูอารมณ์ทั้งหมด มีใจเป็นผู้บัญชาการ นำข่าวสารมาให้วิญญาณรู้อีกทีจริงๆ แล้วมันก็เหมือนไอ้ตัวชี้ตลาด

มันมีความชี้ตลาดมาตั้งแต่ตัวพ่อ คืออวิชาโนน ไอ้ชี้ตลาดนี้แหละ ที่เรียกว่า หลง หลงเพราะเกิดจากความไม่รู้ กล่าวก็หลงเหมือนกัน แต่มันแยกคนละฟากกับกล้วย ทั้งกล้วยและกล้วย มันคือชี้ตลาด เป็นหลงทั้งคู่

และหลงนี่เป็นที่มาของความโลภ ความโกรธ อะไรต่อมิอะไรเกิดมาจากหลงนี้ด้วยกันทั้งหมดทั้งนั้น เมื่อมีรูปให้อยู่ ขบวนการต่างๆ ของวิญญาณก็คือนาม

เมื่อกลายเป็นรูปนาม ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ของวิญญาณ ก็ต้องมีประตูเข้าออกช่องต่อ เพื่อได้รับการรับรู้การกระทบ นั่นก็คือ “อายตนะ” ที่เขาเรียกๆ กัน เพราะช่องต่อรับรู้มี การกระทบหรือผัสสะก็ย่อมมี

เมื่อผัสสะหรือการกระทบมี ความสะดุ้งอันเป็นความเร่าร้อน คือ เวทนาหรืออารมณ์ ก็ย่อมมี มันมีต่อๆ กันมาอย่างนี้ เป็นตณหา เป็นอุปาทาน เป็นภพ เป็นชาติ คือการเกิดการกำเนิดของทุกๆ อย่าง

เก็บวิบากของ ขบวนการเหล่านี้ เมื่อกายแตกก็ไปสร้างรูปกายใหม่ขึ้นมารองรับวิญญาณใหม่ มันสร้าง ตั้งอยู่ และดับไป มันเกิดดับๆ อยู่เช่นนี้ ไม่รู้ว่านานซักเท่าไร และจะมีอีกต่อไป สิ้นสุดเมื่อไหร่

<< ผู้เฒ่าตอบ : ตอนไหน ก็ไม่รู้ มันเป็นความทุกข์ยากที่เราคาดไม่ถึง แต่เพราะความไม่รู้เป็นเหตุ พวกเราถึงได้พอใจในทุกๆ นั้นว่าเป็นความสุข

ทั้งๆ ที่ความสุขใดๆ ที่พวกเราเสพ เป็นความทุกข์ตัวใหม่ที่ยังไม่ทันเป็นทุกข์อันสูงงอม มันยังไม่ทัน มองเห็นชัดว่าเป็นทุกข์ ใจมันก็ไปกระโจนใส่ทุกข์ใหม่อีกแล้ว

ทุกข์ตัวใหม่ก็เลยเป็นสุขไป เหตุเพราะใจมันโดนผัสสะอยู่ตลอดเวลา เมื่อโดนผัสสะ คือการกระทบอยู่ตลอดเวลา ก็เลยไม่เห็นความเปลี่ยนแปลง

เมื่อไม่เห็นความเปลี่ยนแปลง มันก็เลยคิดว่า ทุกอย่างมันคง เป็นสิ่งคงที่คงทน มันอยู่ได้คงทนมากับเราตั้งนาน โดยไม่รู้ว่า เราเองนั้นเปลี่ยนแปลงไปพร้อมๆ กับกาลเวลาและทุกสิ่งทุกอย่างนั้นแหละ

ลองสงบใจนิ่งๆ ดู เอาใจเข้าไปหยุดพิจารณา ดู หากเรามีปัญญา เราจะเห็นว่า ทุกๆ อย่างมันไม่เคยมันคงอะไรอยู่กับที่เลย มันเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา

พวกเรามันบ้าที่ไม่เคยเห็นมันเลย เราไหลเปลี่ยนแปลงไปตามกระแส ลองหยุดดูการไหลนั้นสักพัก ว่าเราไหลมาจากไหน เมื่อลองหยุดดูว่าเราไหลมาจากไหน ก็จะเกิดความสงสัย

ความสงสัยนี้ จะเป็นพลังเป็นแรงดันขับเคลื่อนให้ทวนกระแสขึ้นไปหาต้นเหตุ ถ้ากำลังมันมีพอทวนวายไปถึงเหตุ ความสงสัยทั้งปวงจะหยุดและดับนิ่ง

ต้นเหตุอยู่ตรงไหน อยู่ยังไง ความสงสัยก็จะมีไม่สิ้นสุด หากไปไม่ถึง เมื่อถึงจะรู้เอง เห็นเอง ไม่ต้องอาศัยใคร ถึงไม่ถามใคร ก็รู้ได้ว่า อะไรมันเป็นเหตุ

ผู้ไปถึงต้นเหตุ เมื่อมองมายังธารที่ยังไหลอยู่ มันจะเกิดความสลดสังเวช เวทนา หดหู่ เราก็คเคยเร่ร้างอยู่ในลำธารนั้น มันเป็นลำธารที่แสนจะสกปรก หมักหมมไปด้วยซากเน่าอันน่าขยะแขยง

เมื่อมายืนดูต้นเหตุแล้วมันขนลุกขนพอง เพราะลำธารที่เราเร่ร้างอยู่นั้น มันออกจากส่วนอันเต็มไปด้วยชี เราว่าชีเหม็นๆ กันด้วยความเร่ร้าง

พอรู้ว่าป็นชี มันก็ไม่อยากจะกระโจนลงไปอีก มันมีอีกลำธารหนึ่งที่เป็นน้ำ และไหลเย็นใสสะอาด ผู้ที่ว่ายทวนชีมาจนพบต้นเหตุ แม้ไม่มีใครมาคอยชี้แนะ มันก็รู้ว่าอะไรเป็นอะไร

ลำธารใส บ้านใหม่ ชุดใหม่ อยู่เบื้องหน้า แค่เดินขึ้นไปหาก็สุขสบายแล้ว มันไม่มีลำธารชีให้กระโจนลงไปอีก พอแล้ว แม้มันจะไหลอยู่ตรงหน้า ข้าก็ไม่เอา

เมื่อก่อนที่เอา หลงกระโดดเข้าไปเร่ร้าง มันไม่รู้ มันไม่รู้ว่านี่ชี นี่มันขยะ นี่มันของเหม็น ถ้าไม่ว่ายทวนกระแสนี่

มาถึงเหตุ จะไม่มีใครรู้เลยว่า กระแสน้ำที่แสนหอมหวานนั้น มันเน่าน่าขยะแขยงเพียงไร

ที่รู้และเข้าใจ เพราะยังมีลำธารใหม่ ใหญ่ ใสเย็น สะอาด เปรียบเทียบให้รู้อยู่ เมื่อก่อนมันคงไม่รู้ เลยกระโดดลงไปบ่อชีแทน เมื่อไม่มีของหอม จะรู้ไยว่าอะไรมันเหม็น แต่ก่อนคงไม่รู้จักทั้งหอม ทั้งเหม็น มันก็เลยเลือกชี

เอาละ พอกันแค่นี้ ทั้งหมดที่กายมี มันก็มีด้วยเหตุแห่งความไม่รู้ ก็ลองหยุดพ่่ง หยุดพิจารณาดู อย่าไหลวนเวียนในกระแสนอะไรมากมายเลย เบื้องแรกจงหัดถอดถอนตัวตนแห่งความเป็น “กู” ออกจากหัวใจก่อน

พยายามเอาตัวตนของตัวเองออกไปก่อน ด้วยการหัดยอมรับอะไรที่เข้ามากระทบชะบ่าง แล้วพยายามคิดในใจว่า โลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน โลกนี้ไม่มีอะไรได้ตั้งใจ โลกนี้มันก็เป็นของมันเช่นนั้นเอง “ช่างแม่งมัน”

เอาสัตว์นี้ เป็นยามรักษาใจ และเฝ้าดูอาการของใจเมื่อโดนกระทบ จงหัดยอมรับในสิ่งที่โดนกระทบ แล้วเลือกที่จะไม่เร่ร้อนกระโดดไหลไปในธารนั้นอย่างบ้าคลั่ง อะไรดี อะไรชั่ว เราเป็นผู้รู้อยู่

จงเลือกตามความดีที่รู้จักนั้นไว้ก่อน เอาความเป็นจริงเข้าไปเลือก อย่าเอาตัวตนเข้าไปเลือก แม้ความจริงเหล่านั้นจะเป็นสมมุติ แต่สมมุตินั้นจะนำไปสู่ต้นเหตุแห่งความเป็นจริงที่โดนสมมุติได้

พูดยังไง รู้ยังไง ก็ไม่เท่ากับที่เราเฝ้ารู้ เฝ้าทำด้วยตัวเอง ทำเองรู้เอง คำนี้เป็นคำจริง

>> ผู้เท่าถาม : สาธุ... เข้าใจละ ขอถามอีกข้อเดียว หากสิ้นสงสัยแล้วยังไม่ตาย แล้วจะอยู่กันยังไง มันหาะได้ไหม รู้วาระจิตไหม หายตัวได้ไหม แล้วจะตายไหม ถ้าคนนั้นไม่ได้บวช และจะรู้ได้ไง คนไหนสิ้นสงสัย คนไหนยังไม่สิ้นสงสัย...? เอาอะไรมายืนยัน

<< ผู้เฒ่าตอบ : ...โห...นี่มันไม่ใช่ข้อเดียวแล้วโว้ยท่าน...แต่เอาเถอะ จะขอตอบให้เป็นข้อสุดท้าย... トラบใดที่ยังไม่สิ้นสงสัย ตอบยังไงมันก็ไม่หายสงสัยหรอก สิ้นสงสัยมันจะรู้ด้วยตัวของมันเอง

เขาเรียกว่า แจ้งแทงตลอด ไม่ต้องเชื่อผู้อื่นอีกต่อไป ในที่นี้หมายถึงความเป็นจริงของชีวิตที่เกิดขึ้นมา ถึงเข้าจะตอบยังไง มันก็จะถามอยู่นั้นแหละว่า “รู้ได้ไง?”

มันจะรู้ได้ไง ในเมื่อพวกท่านยังไม่สิ้นสงสัย เริ่มถอดถอนตัวตนอยากรู้ อยากเห็น อยากมี อยากเป็น อะไรที่อยากๆ ออกให้ได้ก่อนเถอะ ถึงจุดสิ้นสงสัยเมื่อไหร่ ท่านจะรู้เอง

เหมือนเราอิมข้าว เราเป็นผู้รู้เอง คนอื่นไม่รู้เรื่องด้วยหรอก คนอิมแล้ว ย่อมจะไม่แสวงหา คนแสวงหาในที่นี้คือ ใจที่ไหลไปตามโลก ย่อมเป็นคนที่ยังไม่อิม เมื่อไม่อิมมันก็อยากยัดๆ ๑ เข้าไป อยู่ร่ำไปนั่นแหละ

ไม่ว่าจะมีอะไรมันแหวะเข้ามาหา ผู้ที่ยังแสวงหาย่อมคว้าไว้หมด ด้วยความอยาก คนที่อิมแล้ว เหมือนคนสิ้นสงสัย อาหารอะไรผ่านมา เออ...มันก็จั้นๆ อาจะหยิบแล้วก็วาง มันไม่มีที่พอที่จะวางให้เข้าไปใส่

คนอิมแล้ว รู้แล้ว สิ้นสงสัยแล้ว มันก็อยู่อย่างปกติ เพียงแต่ว่า ทุกสิ่งที่มากระทบ หรือออกไปกระทบ มันไม่สะดุ้ง ประุ้งแต่งอะไรให้เป็นที่เดือดร้อนกาย เดือดร้อนใจอีก มันเห็นก็สักแต่ว่าเห็น มันรู้แล้ว

ทราบแล้ว ด้วยหัวใจที่เป็นธรรม ธรรมก็คือ “ธรรมตา” รู้ว่าสิ่งที่มีที่เป็น ที่มากระทบกับรูปและนามกายนี้ มันไม่ใช่ของจริงซักอย่าง ที่คิดว่าจริง คิดว่ามี มันอาศัยขบวนการการกำเนิดการเกิดมาจากสิ่งที่ไม่รู้เป็นเหตุ

มันทยอยกันเกิดขึ้นมาเป็นลำดับ ด้วยความอยากรู้ในสิ่งที่ไม่รู้นั้น จนเป็นตัวเป็นตน เป็นสัตว์เป็นคน เป็นสิ่งของ แล้วใจก็ยึดเอาสิ่งเหล่านี้มาเป็นอารมณ์ว่ามี ไม่มี จริง ไม่จริง

เกิดทุกข์ภัยมากมายจนเต็มไปหมดในหัวกระบาล เดือดร้อนจนอยู่ธรรมดาไม่เป็น ต้องวิ่งแจ้นแสวงหาอะไรซักอย่าง เพื่อเข้าไปดับ โดยไม่รู้ว่า ยิ่งแสวงหามาดับ ก็เหมือนเติมเชื้อเข้าไปในกองเพลิง

เพลิงนั้นก็เผาใจให้มันมอดไหม้ เป็นไฟกองใหญ่ไม่รู้จบ ไม่มีใครรู้ตัวกับความเร่าร้อนของไฟกองนี้ เพราะมันเป็นไฟเย็น แต่มันเผาใจให้ลำเค็ญทุกข์ยากตลอดไป

ไฟนั้นคือ “ตัณหา” ตัณหาคือความอยากที่ผุดขึ้นมาจากเชื้อไฟในหัวใจที่ไม่มีวันจบ ใจที่ไม่เคยคิดจะดับไฟย่อมเป็นใจที่โดนเผาไฟเร่าร้อนด้วยความ “อยาก”

คนสิ้นสงสัย จะเหาะ จะหายตัว จะรู้วาระจิตได้ไหม...? เอ.. ไฉฉตรงนี้มันเป็นเรื่องของอีกอย่างหนึ่ง ของการฝึกกำลังแห่งจิต จะบอกว่าไม่มีไม่ได้ ก็ไม่ถูก

มีผู้สิ้นสงสัยที่เหาะได้ หายตัวได้ รู้วาระจิตได้ หรือสามารถทำอะไรแปลกๆ ก็ได้ เกินมนุษย์มนา เขาจะทำได้กัน มันก็มี และผู้สิ้นสงสัยที่ทำอะไรไม่ได้เลย มันก็มี

ผู้สิ้นสงสัยที่มีคุณสมบัติพิเศษนี้ มีหลายประเภท ประเภทแรกเขาเรียกว่า ผู้สิ้นสงสัย ดำเนินจิตมาทางวิชาสาม คือรู้อดีตของตัวเอง รู้กำเนิดการเกิดดับ และเหตุของวิบากที่ตัวเองเคยเป็น เป็นอยู่ และกำลังจะเป็น

ส่วนวิชาสอง คือรู้ผู้อื่น สัตว์อื่น เหมือนที่รู้ตัวเอง วิชาที่สามก็คือ สิ้นสงสัยเหตุแห่งการเกิดโดยหมดจด นี้พวกวิชาสาม

ส่วนอีกพวก เป็นพวกที่ฝึกจิตภาวนามาหนักกว่าวิชาสาม วิชาสามเป็นผู้ฝึกกำลังจิตไปถึงฌานสูงสุดแห่งรูป คือ ฌาน 4 แต่พวกที่ฝึกมาหนักกว่าวิชาสาม คือพวกที่ฝึกไปถึงฌานไร้รูป

ที่จริงมันก็คือฌาน 4 นั่นแหละ แต่เป็นฌาน 4 แบบไร้รูป ไม่ได้เอารูปมาเป็นอารมณ์ ท่านเหล่านี้ เอาอากาศบ้าง วิญญาณความรู้สึกบ้าง ความว่างบ้าง หรืออะไรที่มี ก็ไม่ใช่...ไม่มี ก็ไม่ใช่ มาเป็นอารมณ์

พวกนี้เรียกว่าพวก “อภิญญา” มีฤทธานุภาพทางจิตมาก

อีกพวกหนึ่ง เป็นพวกรู้ยิ่งเกินไปกว่าพวกวิชาสามและ อภิญญา ก็คือพวกสุดยอดแห่งวิชา พวกนี้ นอกจากจะมีฤทธิ์ทำได้ทุกอย่างแล้ว สามารถสาธยายย่อขยายธรรมะให้กระจ่างได้อย่างพิสดารล้ำลึก

ภาษาวัดเขาเรียกว่าพวก “ปฏิสัมภิทาญาณ” ยุคสมัยนี้ก็ยังมี

ส่วนอีกพวกหนึ่ง เป็นพวกใช้อารมณ์จิตแค่ปฐมฌาน กำลังจิตไปไม่ถึงฌาน 4 ถึงฝึกถึงฌาน 4 ก็เป็นฌาน 4 ที่ไม่มั่นคง ฟลุ๊กๆ ถึงจะเข้าได้

ใช้การพิจารณาเป็นเหตุให้สิ้นสงสัย ไม่มีฤทธิ์อะไรกับใครๆ ที่เขาสิ้นสงสัย อย่างที่กล่าวมา ภาษาวัดเขาเรียกว่าพวก “สุขวิปัสโก” อะไรเพื่อกัน

ฉะนั้น ผู้ที่สิ้นสงสัย ก็กับการมีฤทธิ์นี้ คนละส่วนกัน ไม่ว่าจะฝึกจิตภาวนามาทางด้านไหนตามอัธยาศัย สุดท้ายก็ต้องลงไปพิจารณาตามเหตุตามผลจนสิ้นสงสัยเหมือนกันหมด

เพียงแต่การสิ้นสงสัยต่างอาศัยเหตุปัจจัยเป็นเครื่องประกอบไม่เหมือนกันเท่านั้นเอง

<< ผู้เฒ่าตอบ : เมื่อสิ้นสงสัย หากไม่ได้บวช แล้วจะตายไหม ถ้าพวกมีฤทธิ์นะ ตายแน่ เพราะกำลังแห่งกายรองรับ ไม่ได้ และจะทำเอาคนอื่นวอดวายไปด้วย

เพราะพวกเขามีสัญญาอยู่ จำเป็นต้องบวช เพื่อปรับจิตให้อยู่ในวินัย ผู้สิ้นสงสัยย่อมอิสระ ไม่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของสมมุติใดๆ ยังมีฤทธิ์เข้าด้วย ผู้อื่นยิ่งเดือดร้อนหนัก

เพราะเขาก็เป็นของเขาอย่างนั้น แต่โลกไม่มีวันเข้าใจ โลกจะพากันสงสัยและให้ร้าย ให้เป็นบาปเป็นกรรม ไม่รู้จัก

ส่วนผู้สิ้นสงสัยประเภทถอดถอนตัวตนจากผู้รู้ได้ สิ้นกิเลสด้วยการพิจารณาจนรู้แจ้งตรงตามความเป็นจริง แห่งรูปนามที่กำเนิดเกิดมา ที่เรียกกันว่าพวก “สุขวิปัสโก”

พวกนี้ แม้จะเป็นฆราวาส ไม่จำเป็นต้องเข้าเอากายมาบวช ก็ไม่ตาย ในสังคมไทย มีพระอริยเจ้าเหล่านี้หลายคน กายไม่ได้บวช แต่ใจของเขาบวช เขาอยู่อย่างรู้แล้ว สิ้นสงสัยแล้ว

และทำหน้าที่เดิมๆ ตามที่เป็นมา โดยไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น มีปกติศีล 5 บริสุทธ์ มีไตรสรณคมณ์เป็นที่ตั้ง สุขวิปัสโกมีประเภทรู้้อย่างละเอียดียบเกี่ยวกับธรรม รู้้อย่างกลาง และรู้้อย่างหยาบ

พอแค่เอาตัวเองรอด ภพเกิดไม่มีอีกต่อไป พวกรู้ละเอียดนั้น มีฤทธิ์ก็มี ไม่มีฤทธิ์ก็มี ถ้ามี ก็ไม่มีความชำนาญ เป็นความเคยชินแห่งใจ เพราะมีเพียงเล็กน้อยจึงไม่ค่อยใส่ใจ พึงเรียกว่ามี แต่ก็สามารถฝึกจิตให้เข้าไปถึงอภิญญาได้เหมือนกัน

ถ้าฝึกถึง...พวกสุขวิปัสโก ก็จะมีสภาวะจิตเป็นพวก “ปฏิสัมภิทาญาณ” เป็นผู้ที่รู้ธรรมได้อย่างละเอียด สามารถอธิบายฝึกสอนเรื่องฤทธิ์ได้อย่างคมกริภาพ แต่สุขวิปัสโก ต้องใช้การพิจารณาและปัญญา

สำเร็จได้ยากและช้ากว่าผู้ทรงฤทธิ์ ที่สามารถเห็นอดีต สวรรค์ นรก ได้ประจักษ์จิตของตนเอง ทำให้เกิดความ
 สลดใจในการเผชิญความทุกข์จากการที่ต้องเกิดดับ ได้ง่ายกว่า แต่พวกสุขวิปัสโก จิตมันไม่เห็น จิตมันเชื่อ
 ยาก

ที่คิดว่าใช่และได้ เป็นเรื่องของความคิดที่มาจากเหตุและผลของความรู้ ไม่ใช่ความจริงที่เป็นมาจากจิต สุข
 วิปัสโก สำเร็จยากที่สุด รองลงมาคือวิชชาสาม ง่ายสุดก็คือพวกอภิญญา

แต่การฝึกให้เข้าถึง ทางด้านอภิญญา ยากที่สุด รองลงมาคือวิชชาสาม สุขวิปัสโก ฝึกง่ายที่สุด แต่เข้าถึงและ
 สำเร็จยากที่สุด ก็จงเลือกฝึก เลือกเดินเอาตามอัธยาศัย

การจะรู้ได้ไงว่าคนไหนสิ้นสงสัย หรือไม่สิ้นสงสัย ถ้ายังไม่เคยรู้ธรรมหรือเริ่มการฝึกอะไรใดๆ มาเลย นี่ไม่มี
 ทางรู้ แต่ถ้าฝึกมาแล้ว รู้ธรรมแล้ว ผลแห่งธรรมย่อมยืนยันและแสดงบอก

สำหรับผู้สิ้นสงสัย เมื่อพบเจอกันแล้ว ก็สามารถรู้ได้กันว่า ท่านผู้นี้ผู้นั้นสิ้นสงสัย อย่างไม่ต้องสงสัย เพราะ
 ธรรมที่แสดงออกเป็นเจตนาเครื่องยืนยันอยู่ ผู้ยังไม่สิ้นสงสัย แม้จะรู้ธรรมอะไรมากมาย ก็เป็นแค่ผู้รู้ธรรม
 ไม่ใช่ผู้เห็นแจ้งในธรรม

ผู้รู้ธรรมเหล่านี้ トラบไต่ยังไม่สิ้นสงสัย ย่อมตอบคำถามผู้สิ้นสงสัยไม่ได้ แม้จะเป็นผู้รู้ธรรม เป็นอาจารย์ธรรม
 สอนธรรม จะศึกษาอ่านจบพระไตรปิฎกมากมายแค่ไหนก็ตาม ตอบคำถามผู้สิ้นสงสัยไม่ได้

แต่สำหรับผู้สิ้นสงสัยด้วยกันแล้ว แม้ความรู้ทางธรรมจะแตกต่างกันโดยรายละเอียดปลีกย่อย แต่ทุกคำถาม
 ผู้สิ้นสงสัยตอบได้หมด และหมดจดตลอดสายในแนวทางแห่งความหลุดพ้น โดยเฉพาะ “ธรรมที่ทำให้เขาสิ้น
 สงสัย”

ซึ่งมีไม่เหมือนกัน และไม่เท่ากันตามภูมิปัญญาบารมีที่ได้สะสมกันมา ตอบอย่างหมดจดของภูมิที่สิ้นสงสัย

นี่อธิบายตอบคำถามมายืดยาว จะพอมิใครเข้าใจกันบ้างไหมนะเนี่ย...! แต่ไม่เป็นไร ธรรมข้อที่ท่านอาจารย์
 อธิบายในหัวข้อ “ธรรมแห่งความหลุดพ้น” นั้นง่ายและตรงที่สุด

นี่ยังคิดว่า ผู้อธิบายเป็นผู้หลุดพ้นแล้วชะอีก แต่ท่านอาจารย์บอกว่า “ยัง” ก็ต้องเชื่อท่านไว้ก่อน เพราะพระ
 ย่อมไม่พูดโกหก โกหกจนรจนกะอาจารย์ ตกลงอาจารย์ติดตรงไหน ขอให้ท่านผู้เฒ่า ผู้สิ้นสงสัยนี้ พอได้แก้ไข
 แจกแจง และแถลงถาม

>> ผู้เฒ่าถาม : “ก็ติดตรงสงสัยนั่นแหละ ว่าเมื่อไหร่มันจะสิ้นสงสัยได้ชะที ท่านผู้เฒ่า”

<< ผู้เฒ่าตอบ : อ้อ...หุ หุ หุ ...อีกนานจารย์ฯ...

>> ผู้เฒ่าถาม : ขอคำถามอีกข้อ ข้อเดียว พวกเราสงสัยนัก คือว่า ผู้สิ้นสงสัยนี้ เมื่อกายแตก กระจกจะกลายเป็นพระธาตุทุกท่านรึเปล่า และของผู้เฒ่าจะเป็นไหม

<< ผู้เฒ่าตอบ : โห...หุ หุ หุ ยังไม่จบอีก เอ้า...ผู้เฒ่าจะแถลงไขให้ อันว่าผู้สิ้นสงสัยนี้ เมื่อถึงเวลากายแตก ธาตุทั้ง 4 แยกกระจายไป บางท่านก็เป็นพระธาตุ บางท่านก็ไม่ได้เป็นพระธาตุ

อันว่าพระธาตุนี้ เป็น “ปาฏิหารย์แห่งเชิงตะกอน” อันว่าการเกิดปาฏิหารย์แห่งเชิงตะกอน คือกระจกเป็นพระธาตุนั้น มี 3 ประการ

ประการแรกก็คือ ท่านผู้สิ้นสงสัย ได้อธิษฐานจิตไว้ก่อนเข้าสู่นิพพาน เพื่อปรารถนาจะให้ เป็นผลประโยชน์ต่อผู้มาในเบื้องหน้า เพื่อได้กราบสักการะบูชา เป็นเครื่องยืนยันในการสืบทอดความดีแห่งการเจริญธรรมในพระพุทธศาสนา

ว่ามีจริง เพื่อสถิติไว้ให้กับลูกศิษย์ ลูกหา ได้เจริญรอยตาม เพราะบางพวกชอบเอาอารมณ์ของตัวเองมา ตัดสินผิดถูก และถือด้านมาก การที่กระจกกลายเป็นพระธาตุ จะช่วยขโลมใจที่แข็งกระด้างนั้น ให้อ่อนลง

และประเพณีธรรมได้เข้าสู่ทางได้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นกำลังให้แก่พระพุทธศาสนาสืบไป นี้ผู้สิ้นสงสัยประเภทนี้ ยังเป็นประเภทเป็นห่วงลูกศิษย์ลูกหา และสังคมพุทธบริษัทอยู่ จึงได้ขออธิษฐานจิตไว้ก่อนจากไป

ประการที่สอง ถ้าหากผู้สิ้นสงสัยไม่ได้อธิษฐานไว้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเภทพวก สุขวิปัสโก แต่เหล่าเทวดาเห็นว่า การได้บูชาพระธาตุอรหันต์เจ้านั้น ประกอบด้วยผลบุญต่อจิต เป็นผลอันมากยิ่งนักหนา

ท่านเหล่าเทวดาปรารถนาจะให้ เป็นประโยชน์ต่อการนอบน้อมสักการะบูชาต่อเหล่าเทวดาและมหาชน ให้งังเกิด

ศรัทธาต่อธรรมแห่งผู้ทรงธรรมความดี จนสำเร็จเป็นพระอรหันต์เจ้า

จึงได้อธิษฐานว่า ขอให้เกิดปาฏิหารย์กับสระแห่งพระศพผู้ทรงพระอรหันต์นี้ สำเร็จเป็นพระธาตุเกิด เพื่อความเกิดศรัทธาเป็นล้นพ้นต่อกุศลที่ได้เจริญธรรมตามพระผู้เป็นเจ้า

นี่ผู้สิ้นสงสัยประเภทนี้ เทวดาเล็งเห็นความสำคัญ แม้ตัวท่านเองจะไม่เล็งเห็นความสำคัญของสรีระตัวเองก็ตาม

ประการที่ 3 ก็เป็นการอธิษฐานจิตของเหล่าผู้คนผู้ศรัทธาทัวไป ทั้งชายหญิง ลูกศิษย์ลูกหา เป็นผู้มีศรัทธา เป็นปราชญ์ผู้รู้ ประกอบด้วยปัญญา เล็งเห็นครูบาอาจารย์ เป็นศูนย์รวมแห่งการรวมจิตปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ

แล้วก็อธิษฐานโดยการจตุรภักดี ใส่ของหอมก็ดี ผ้าก็ดี หรืออะไรก็ได้ แล้วเอาสิ่งนั้นใส่ลงไปในเชิงตะกอน แล้วตั้งจิตคิดอธิษฐาน กระจกหรือสรีระศพส่วนใดก็ตามที่เหลืออยู่ เป็นพระธาตุทั้งสิ้น

เพื่อนำมาประกอบรวบรวมเก็บไว้ในเจดีย์ ไว้นอบน้อมบูชาสักการะต่อไป แต่ถ้าครูบาอาจารย์ยังไม่สิ้นสงสัย อธิษฐานยังไง กระจกก็เป็นกระจกอยู่อย่างนั้น ไม่กลายเป็นพระธาตุไปได้

นอกจากพวกลูกศิษย์หัวหมอจะตำแล้วแอบใส่ลงไปไว้หลอกเล่น

ปาฏิหาริย์แห่งเชิงตะกอนของผู้สิ้นสงสัย กลายเป็นพระธาตุมี ได้โดยเหตุแห่ง 3 ประการนี้ แต่หากว่าผู้สิ้นสงสัย ซึ่งบางท่านไม่เห็น ความสำคัญก็มี ท่านอยู่ป่า อยู่เขา ไม่มีมนุษยชนไหนพบเจอ ท่านเห็น

ความไม่จำเป็นก็มี หากตัวท่านไม่อธิษฐานไว้ เหล่าเทวดาและมนุษย์ก็ไม่ได้อธิษฐานไว้ ถึงท่านผู้สิ้นสงสัยท่านนั้น จะเป็นผู้สำเร็จพระอรหันต์ขั้นสูงสุด

คือผู้มีความชำนาญในอภิญญาทั้ง 6 หรือปฏิสัมภิทาญาณ 4 ถ้าว่าปราศจากอธิษฐานแล้ว เชิงตะกอนนั้น ไม่มีปาฏิหาริย์แห่งการมีพระธาตุปรากฏอยู่เลย

และผู้สิ้นสงสัยผู้ทรงวิชาสามชั้นไป หากกายยังไม่แตกแยกออกจากกันแห่งธาตุทั้ง 4 ในขณะที่ยังเป็นๆ อยู่ หากท่านใด ต้องการสงเคราะห์ด้วยเหตุแห่งอันควร ก็สามารถอธิษฐานจิตให้ผมก็ได้

เล็บก็ได้ ฟันก็ได้ ขอให้กลายเป็นพระธาตุ สิ่งเหล่านั้นจะกลับกลายเป็น พระธาตุ หลังจาก 3 เดือนผ่านพ้น หรือตามกำลังแห่งฌานจิต บวกกับความบริสุทธิ์เท่าที่มี สิ่งที่อธิษฐานจะเป็นจริง

แต่เหตุอันควรมันก่อเกิดยาก อธิษฐานไปแล้ว ความยุ่งยากแห่งความเป็นอยู่จะโดนโลกธรรมแปดเล่นงานจนไม่มีความสุขในอัตตภาพที่ยังพอเหลืออยู่

ส่วนท่านผู้เฒ่าผู้เฒ่า ไม่เห็นมีความจำเป็นต้องอธิษฐานอะไร ลูกศิษย์ลูกหาก็ก็นี่ ถ้าอธิษฐาน ใจคนที่เคยตำว่า มันรู้เข้า เห็นกระจกเป็นพระธาตุ มันคงตกใจและตรอมใจ

จะเป็นเหตุให้รกรกระชากมันลงไปเวจอีก และคนต่ำคนวาก็มากชะด้วย เพราะผู้เฒ่าคนนี้ซำลีเหลือทน แต่ถ้าเวทนาเห็นประโยชน์แห่งความประพฤติตน อันนี้...ช่วยไม่ได้

จงอย่าไปใส่ใจอะไรในเรื่องพระธาตุนี้เลย ของเก็ๆ มันมีเยอะ ลงว่าเก็มันครองโลกซะแล้ว ถึงแท้มันก็จะตำหาว่าเก็ ต้องเก็ๆ

นั่นแหละ ถึงจะเรียกว่าของแท้ พระธาตุก็แค่วัตถุ ไว้เป็นเครื่องเตือนใจ ให้รู้ว่าคุณสมบัติมีผล ความชั่วมีผล และผลนั้นเราเป็นผู้เสวยทั้งชั่วและดี

จะชั่วจะดี มันก็คือบาปด้วยกันทั้งคู่ มันเป็นบาปเพราะต้องกลับมาเกิดให้ทุกข์มันขำหัวใจเล่นอีก การเกิดคือบาปมหันต์ การเกิดคือบาปอนันตการ บาปไม่รู้จบ

อาศัยการเกิด การเกิดอาศัยภพ

ภพอาศัยอุปาทาน

อุปาทานอาศัยตัณหา

ตัณหาอาศัยเวทนา

เวทนาอาศัยผัสสะ

ผัสสะอาศัยช่องต่อแห่งอายตนะ

อายตนะอาศัยนามรูป

นามรูปอาศัยวิญญาณ

วิญญาณอาศัยจิตปรุงแต่งแห่งสังขาร

จิตสังขารอาศัยอวิชชา

อวิชชาอาศัยเหตุและปัจจัยแห่งการกระทบ

เหตุแห่งการกระทบอาศัยธรรมชาติที่มันมีและมันเป็นของมันเช่นนั้นเอง

ระหว่างธรรมชาติกับธาตุทั้ง 4...!

เมื่อจะดับโดยบาปไม่มี ไม่เหลือเชื้อให้เกิด ต้องค่อยๆ พิจารณาดับเหตุที่เป็นผลการดับ เป็นการว่ายทวน กระแส มันมีแรงผลักแรงดันมากมายมหาศาลตามกำลังแห่งตัวตน

ตัวตนสูง ตัวตนใหญ่ ตัวตนจัด แรงต้านโคตรหนัก ว่ายไปไม่ไหว ค่อยๆ ลดตัวตน แล้วค่อยๆ ว่ายไป หมด ตัวตนเมื่อไหร่ ไปไกลสุดทาง สิ้นสงสัยโดยไม่รู้ตัว ตัวตนมีความสงสัยมี ตัวตนไม่มี ความสงสัยสิ้นขาดหายไป เช่นกัน....!

นิทานธรรม 2 ผู้เฒ่าผู้รู้

เมื่อ 2 ผู้เป็นปราชญ์มาหักทายกัน

ผู้เฒ่า 1 เป็นประธานใหญ่ ใครๆ ก็รู้จัก

ผู้เฒ่า 2 เป็นปราชญ์เล็ก แต่อหังการไม่แพ้กัน

เมื่อเจอก็ต้องลองภูมิธรรมซึ่งกันและกัน

ผู้เฒ่า 1 : สวัสดิ์ รู้จักชื่อผมไหม ว่าชื่ออะไร ยิ่งใหญ่กว้างขวาง แค่นี้

ผู้เฒ่า 2 : อ้อ สวัสดิ์ ชื่อท่านนี้ ใครๆ ก็รู้จัก แม้หมายังเท่าที่รู้จัก ชื่อเสียงท่าน

ผู้เฒ่า 1 : บอกได้ไหมว่าชื่ออะไร

ผู้เฒ่า 2 : ท่านเองก็เป็นปราชญ์ ถามชื่อตัวเองไปใย ให้ใครเขาว่าไง

ผู้เฒ่า 1 : โอ้...ฉันใคร่ปรารภอยากพูดด้วย เพื่อเป็นการสนทนาธรรม

ผู้เฒ่า 2 : ได้สิ จงพูดมาเถิด ผมก็ปรารภจะฟังธรรมที่ท่านจะพูด

ผู้เฒ่า 1 : ผมได้พูดเรียบร้อยแล้ว ขอให้ท่านจงฟังเอาเถิด จะเกิดปัญญา

ผู้เฒ่า 2 : อ้อ...ผมฟังแล้ว ก็โอเคนะ ปัญญาผมเกิด

ผู้เฒ่า 1 : ท่านฟังแล้วได้ยินว่าอะไรหือ...? ปัญญาถึงได้เกิด...

ผู้เฒ่า 2 : ก็ที่ท่านพูดนั้น ท่านพูดอย่างไรเล่า ท่านก็เล่าให้ผมฟังด้วยซี...!

ผู้เฒ่า 1 : คือผมอยากจะถามให้ท่านตอบมา ว่าผมพูดว่าอะไร

ผู้เฒ่า 2 : โอ.เค. จ๊ะ ถ้าอยากจะถามก็ถามมาเถิด ว่าท่านจะพูดว่าอะไรในสิ่งที่ถาม

ผู้เฒ่า 1 : ผมถามท่านเรียบร้อยแล้ว ว่าผมพูดว่าอะไร

ผู้เฒ่า 2 : ผมก็ได้ตอบไปแล้วตามที่ท่านถาม

ผู้เฒ่า 1 : อ้าว...ท่านตอบตอนไหน ผมไม่รู้เรื่องเลย

ผู้เฒ่า 2 : ก็ท่านถามผมตอนไหน ผมก็ตอบตอนนั้นนั่นแหละ

ผู้เฒ่า 1 : แล้วผมถามท่านว่าไง

ผู้เฒ่า 2 : ท่านถามผมว่าไง ผมก็ตอบให้ไปตามที่ท่านถามนั้นนะสิ

ผู้เฒ่า 1 : เอ๊ะ...แล้วตอบตอนไหน ไม่เห็นรู้เรื่อง

ผู้เฒ่า 2 : ก็ตอบตอนถาม ไม่เห็นจะรู้เรื่องนั่นแหละเรียบร้อยแล้ว

ผู้เฒ่า 1 : แล้วผมถามว่าอะไร ใครได้ยินมั่ง ช่วยเป็นพยานหน่อย

ผู้เฒ่า 2 : แล้วผมตอบว่าอะไร ใครได้ยินมั่ง ช่วยเป็นพยานด้วย

ผู้เฒ่า 1 : เอ...ผมเองก็ยุ่งๆ เรื่องที่ท่านตอบ

ผู้เฒ่า 2 : ผมเองก็ยุ่งๆ ในเรื่องที่ท่านถาม

ผู้เฒ่า 1 : แล้วตอบได้รึยัง

ผู้เฒ่า 2 : ท่านก็ถามมาซี

ผู้เฒ่า 1 : ก็ถามแล้วไง

ผู้เฒ่า 2 : ก็ตอบแล้วนี่...?

ผู้เฒ่า 1 : ตอบอะไรไม่เห็นรู้เรื่อง

ผู้เฒ่า 2 : จะรู้ได้ไง ในเมื่อเป็นผู้ถาม ไม่ใช่ผู้ตอบ ผู้ถามต้องไม่รู้เรื่องนะสิ ถึงได้เป็นผู้ถาม

ผู้เฒ่า 1 : นั่นสิ ถึงต้องการคำตอบ

ผู้เฒ่า 2 : ก็ลองถามมาสิ

ผู้เฒ่า 1 : ก็คำถามอยู่นี่ไง

ผู้เฒ่า 2 : มึงก็ถามอยู่ได้ ไม่รู้รีไร ว่ากูก็ตอบไปแล้ว

ผู้เฒ่า 1 : แล้วมึงจะให้คำถามอะไรอีก

ผู้เฒ่า 2 : ถ้ามึงไม่ถาม แล้วกูจะตอบได้ไงเล่า...?

ผู้เฒ่า 1 : แล้วมึงจะให้ผมถามอะไร

ผู้เฒ่า 2 : มึงจะถามอะไร ผมก็จะตอบให้ตามที่มึงถาม

ผู้เฒ่า 1 : แล้วคำถามมึงว่าไง

ผู้เฒ่า 2 : แล้วมึงได้ยินกูตอบมึงว่ายังไง ก็บอกมา

ผู้เฒ่า 1 : ไอ้บ้า...กูไม่รู้จะถามอะไรกับมึงแล้วโว้ย...

ผู้เฒ่า 2 : เออ...เมื่อมึงไม่รู้จะถามอะไร กูก็ไม่รู้จะตอบอะไรกับมึงเหมือนกัน...!

ผู้เฒ่า 1 : เอ้า...แล้วจะรู้เรื่องไหมเนี่ย

ผู้เฒ่า 2 : เอ...รู้เรื่องซี ก็แค่ถามมา

ผู้เฒ่า 1 : แล้วจะให้ถามว่าไง

ผู้เฒ่า 2 : ถามมาว่าไง...ก็จะตอบไปให้อย่างนั้น

ผู้เฒ่า 1 : งั้นก็ได้ถามไปแล้ว

ผู้เฒ่า 2 : ที่ถามมา ก็ได้ตอบไปหมดแล้วนี่

ผู้เฒ่า 1 : งั้นตอบหน่อยว่า ฉันถามว่ายังไง

ผู้เฒ่า 2 : แล้วท่านถามอะไรยังไงกับผมเล่า ท่านก็รู้ดีนี่

ผู้เฒ่า 1 : ถ้ารู้แล้ว ผมจะถามทำหอกอะไร

ผู้เฒ่า 2 : ก็เพราะงั้นๆ อย่างนั้นะซี ผมถึงได้ตอบในสิ่งที่ท่านถาม

ผู้เฒ่า 1 : ฮ่วย...โวย อึดอัดกับคำตอบ

ผู้เฒ่า 2 : แล้วถามมาให้ อึดอัดกับคำตอบทำไมเล่า

ผู้เฒ่า 1 : ตกกลางท่านจะตอบไอ้เกล้ากระผมไหม

ผู้เฒ่า 2 : จะให้เกล้ากระผมตอบว่าไง ท่านผู้เฒ่าใหญ่ก็ถามมา

ผู้เฒ่า 1 : อ้าว....โห้ว...วุ๊...ไอ้เปรต....ไม่ต้องตอบเดี๋ยวแล้วโวย....!!!

ตัวคนที่ฉลาด เมื่อเจอตัวคนที่ฉลาดกว่า มันแสนจะเจ็บปวด

ตัวคนที่คิดว่ายังด้อยค่า เจอตัวคนที่ฉลาดกว่า มันเฉยๆ

นักปราชญ์ผู้ฉลาด เรียนมากรู้มาก เป็นนักปราชญ์ ยอดนักปราชญ์

เมื่อเจอผู้ฉลาด ก็มักจะถามแต่คำว่า “ทำไม” กับ “สงสัย” จะใช่หรือ

คนโง่ เรียนน้อยรู้น้อย เมื่อเจอคนฉลาด ก็ไม่รู้จะถามอะไร มันไม่สงสัยว่า “ทำไม” ใช่หรือไม่ใช่

แปลกจัง คนฉลาดถามจัง คงไม่รู้อะไร ชี้สงสัย จึงถามหาแต่ทำไมๆๆ ไม่รู้จบ นี่มันลักษณะของคนโง่ที่ไม่รู้อะไรซัดๆ

ส่วนคนโง่ ไม่ฉลาด “เงียบ” ไม่รู้จะถามอะไรให้เขาว่า นี่มันลักษณะของคนฉลาดเป็นนักปราชญ์ซัดๆ “ตกลง” คนโง่นี้คือคนฉลาด หรือคนฉลาดคือคนโง่